

Pɔli ka letere min ci

RɔMUKAW

ma

Kitabu faamucogo

Yesu ta ciraden Pɔli ka tagama minw ke ka taga Kibaro diman waajuri ke, a ka nin letere sebe o tagama sabanan laban le ra. A be i ko Yahudiya minw tun kera lanabagaw ye, i n'a fo Pirisili ni Akila, olugu dow tun ka Kibaro Diman fo Romu dugu kono. Lanabaga minw tun soro o sababu ra, olugu le kera Romu ta lanabagaw ta jenkuru folo ye. O koso Pɔli tun b'a fe ka taga Romu, ka soro ka taga Esipani. A tun ka nin letere sebe janko ka o tagama le laben (15.22–24).

O lanabaga dow tun be lajen Pirisili ni Akila ta so kono (16.3–5).

Pɔli tun b'a fe ka Romu lanabagaw karan fen dama dama ra:

A folo, Kibaro Diman waajuri kun ye min ye siya were magow fe. A b'a yira ko Kibaro Diman be mago bee le kisi, Yahudiya fara siya were mago kan (1.16). Ni mago o mago k'a jigi la Ala kan ka son Yesu ta Kibaro Diman ma, o tigi be kisi, sabu Ala te mago bo mago ra (1.18–8.39).

O ko, a be weleri lase Izirayelimogow bee ma, ko o ka kan ka son Ala ta neema ma (9–11). Ala bena a ta mago weleninw bee kisi, Yahudiya fara siya were mago kan.

Kitabu to, min ye sura 12–15 ye, Pɔli be lanabagaw ladi, janko o ye o tagamacogo koro, ka o janto jagon na, ani ka fagamaw bonya. Kitabu sura laban ye Pɔli ta forikanw ye.

Kitabu konokow

Kitabu daminakumaw (1.1–17)

Adamaden bee ka kan ka Ala ta jenjogonya jini (1.18–3.20)

Yesu Kirisita le kera kisiri sira ye (3.21–4.25)

Yesu be panamanyakura min di lanabagaw ma (5–8)

Ala sago ye min ye Izirayelimogow ta fan fe (9–11)

Lanabaga tagamacogokura (12–15)

Pɔli ta forikan, ani a ta kumalabanw (16)

Pɔli ta fori

1 ¹ Ne Pɔli, Yesu Kirisita ta baarden, ne yere le ka nin sebe ke. Ala ka ne wele ka ne ke ciraden* ye, ka ne bla danna janko ne ye a ta Kibaro Diman* lase magow ma.

² Ala tun ka o Kibaro Diman layiri ta kabini wagatijan; a ta ciraw tun ka o ko fo Kitabu saninmanw kono.

³ Den min bora Ala ra*, o Kibaro Diman be kuma o ta ko le ra; ka kapa ni adamadenya cogo ye, masace Dawuda mamaden lo, ⁴ nka ka kapa ni Nin Saninman* ye, a kununa ka bo saya ra minke, Ala k'a yira o fe ni a ta sebagaya ye, ko Den* min bora ale ra, ko o lo. ⁵ Ale Yesu Kirisita, an Matigi baraka ra, Ala neemara an ye ka an ke ciradenw ye, janko ale Yesu togo koso siya were magow* bee ye son Kibaro Diman ma ka Ala kan mina. ⁶ Ala ka aw minw wele ka aw ke Yesu ta ye, aw fana nin be o magow ra.

⁷ Aw minw bee be Romu*, a ka aw minw kanu ka aw wele ka ke a ta mago saninmanw ye, ne Pɔli be nin sebe ci aw le ma. An Fa Ala, ani an Matigi Yesu Kirisita ye neema aw ye ka hera ke aw ye.

Romu lanabagaw logo be Pɔli ra

(Romukaw 15.23–32)

⁸ Ayiwa, ne be kon folo ka baraka la Ala ye Yesu Kirisita sababu ra aw bee koso, sabu magow be aw ta lanaya lakarira dununa yoro bee ra. ⁹ Den min bora Ala ra*, ne be baara ke Ala ye ni ne jusu bee ye, ka ale ta Kibaro Diman* waajuri le ke. Ni ne be Ala daari tuma o tuma, Ala ye ne seere ye ko ne be ne hakiri to aw ra ka Ala daari aw ye. ¹⁰ Ne be to ka Ala daari tuma bee, ko ni a sago lo, a y'a to ne ye sira soro ka taga aw fe yi. ¹¹ Ne b'a fe yere le ka aw ye, janko ka Nin Saninman* ta neema do lase aw ma, ka aw baraka bonya lanaya ra. ¹² O koro ye ko an bee ye jagbeleya soro jagon fe lanaya ra, o lanaya kelen min be an bee fe.

¹³ Ne balemaw, ne b'a fe ko aw y'a lon ko ne k'a latige signaga caman ko ne be taga aw fe yi, nka fo ka na se bi ma, ne ma sira soro; ne b'a fe ko ne ta baara ye nafa soro aw ce ra fana, i n'a fo a ka nafa soro siya werew* ce ra cogo min na. ¹⁴ Mago bee ta juru be ne ra Kibaro Diman fori ko ra: dugubakonmogow, ani kongosomogow, mago karanninw, ani mago karanbariw bee. ¹⁵ O le koso aw minw be Romu*, a logo be ne ra ka taga Kibaro Diman lase aw fana ma.

Sebagaya min be sɔrɔ Kibaro diman na

¹⁶ Kibaro Diman fɔri maroya te ne ra fiyewu; sebgaya lo Ala fe ka lanabagaw bee kisi, a konna ka lase Yahudiyaw le ma; o kɔ, siya were mɔgɔw*. ¹⁷ Sabu o Kibaro Diman le b'a fɔ ko Ala be mɔgɔ jate mɔgɔ terennin ye; o be ke lanaya dɔrɔn le sababu ra, k'a ta a damina ra fɔ a laban na, i n'a fɔ a sebera Kitabu kɔnɔ cogo min na, ko: «Mɔgɔ terennin be panamanya lanaya le sababu ra^a.»

Dunɔnamɔgɔw ta terenbariya

¹⁸ Ala be a ta dimi lajigi mɔgɔw kan ka bɔ sankolo ra mɔgɔw ta Alanasiranbariya ni o ta terenbariyakow bee le kosɔn; o ta terenbariyakow kosɔn o mɔgɔw be mɔgɔ tɔw bari ka can lɔn. ¹⁹ Kiti be ben o kan, sabu mɔgɔ be se ka min lɔn Ala ko ra, o ma dogo o ma; Ala yere ka o yira o ra k'a gbeya. ²⁰ Ala yere be cogo min na, mɔgɔ si te se k'a ye a ja ra; nka kabini dunɔna dantuma a ka fen minw dan, a ta sebgaya banbari, ani a ta Alaya, o bee be lɔn k'a gbeya o fenw le fe. ²¹ Jo tena ke o fe Ala ja kɔrɔ, sabu o ka Ala lɔn, nka o ma sɔn k'a bonya i n'a fɔ Ala, o te baraka la a ye fana. O ta miiriyaw ye fu le ye; o kosɔn o jusukun hakirintanw blara dibi ra. ²² O be o yere jate mɔgɔ hakiritigiw ye, k'a sɔrɔ nalomanw lo. ²³ Nɔɔrɔtigi Ala min te sa ka ye, sani o ye o bato, o ka yirimɔgɔninw le lalaga, ani kɔnɔw bisigiyaw, ani sogo sen naaniw, ani fen fofotaw, ka o fenw bato, nin te o fen minw na.

²⁴ O kosɔn Ala ka o to o yere ma o ta nɔgɔninyakow ra, ka kapa ni o yere jusukun diyanyakow ye. O be o yere lanɔgɔ jatɔya ra o yere ni jɔgɔn ce. ²⁵ O ka faninya bla Ala ta can nɔ ra. Ala ta danfenw, o be olugu le bato ka baara ke o ye, ka danbaga Ala yere to yi, an be min tando tuma bee. Amina!

²⁶ O bee le kosɔn Ala ka o to o ta jarabijuguw boro marobariyakow ra. Ala ko min kana ke, o be o le ke. O ta musow yere ka o cew to yi, ka to ka jen ni jɔgɔn ye. ²⁷ Cew fana be ten. O cejɔgɔnw yere nege gbankojugu o ra, o ka o musow to yi; cew yere gbansan be jen ni jɔgɔn ye. O kosɔn bɔnɔ bena o sɔrɔ ka kapa ni o yere ta lafiriri ye.

²⁸ I n'a fɔ o ma sɔn ka Ala lɔn, o kosɔn Ala ka o to o yere ma ni o ta miirijuguw ye, janko ko min man kan ka ke, o ye o ke. ²⁹ O jusukun fanin lo terenbariya suguya bee ra; o kɔnɔ ka jugu, o nata ka bon, nangboya be o ra, o jusukun fanin lo celiya ra; mɔgɔfaga ka di o ye, ani kere, ani nanbara; miiriyajuguw be o kɔnɔ, ani nafiya, ³⁰ ani tɔgɔcenri; o te Ala ko jate; o maro ka dɔgɔ, o be waso, o be o yere bonya. O timina ka di kojugu ra, o te o worobagaw kan mina. ³¹ Hakirintanw lo, o te o ta layiriw dafa ka ye; o jusukun ka gbelen, o te hina. ³² K'a sɔrɔ o k'a lɔn cɔ ko Ala ta kiti be yi: ko mɔgɔ minw be o ko jɔgɔnw ke, olugu ka kan ni saya le ye. O bee n'a ta, o belen b'a ke; ka fara o bee kan, mɔgɔ were minw be o kojugu jɔgɔnw kera, o mɔgɔw ko le ka di o ye.

Ala bena kiti tige ni terenninya ye

(Matiyu 7.1–5; Yakuba 2.12–13)

2 ¹ Ayiwa, ele min be tɔw jaraki, n'i kera mɔgɔ min o min ye, yafa tena ke ele yere ma. Ni i be tɔw jaraki, i be i yere le jarakira; sabu ele be tɔw jaraki ko minw na, ele yere be o ke! ² K'a sɔrɔ an bee k'a lɔn ko mɔgɔ minw be o kow ke, Ala be kiti tige o kan ka kapa ni can le ye.

³ Ayiwa, ni ele be tɔw jaraki, k'a sɔrɔ ele yere be o kow ke o, i ta miiriya ra i bena bɔsi Ala ta kiti ma wa? ⁴ Walama Ala ta numanyaba ni a ta sabari, ani a ta mupuri, ele te o jate fen ye wa? I m'a lɔn ko a be o numanya bee kera i ye le ka sira bla i kɔrɔ janko i ye nimisa ka jurumun dabra wa? ⁵ Nka i toro ka gbelen; i t'a fe ka nimisa i ta jurumun na. O kosɔn i be dimi belebele le labenna i yere kama Ala ta dimilon ja, lon min na Ala bena a ta dimi ni a ta kiti terennin bɔ kene kan.

⁶ A bena mɔgɔ bee kelen kelen sara ka kapa ni a ta kewalew ye. ⁷ Minw be jija kojuman na, ka tandori ni bonya ni panamanya banbari jini, Ala bena panamanya banbari di olugu ma.

⁸ Nka minw be muruti Ala ma, ka ban can ma, ka sɔn terenbariya ma, Ala ta dimi ni a ta jusugban bena ben olugu kan. ⁹ Tɔɔrɔ ni jagban, o le bena ben kojugukebaga bee kelen kelen kan; Yahudiyaw le be ke fɔlɔ ye, o kɔ, siya were mɔgɔw*. ¹⁰ Nka mɔgɔ o mɔgɔ be kojuman ke, o tigi bena tandori ni bonya ni jususuma le sɔrɔ; Yahudiyaw le bena ke fɔlɔ ye, o kɔ, siya were mɔgɔw; ¹¹ sabu Ala te mɔgɔ bɔ mɔgɔ ra.

¹² Minw bee be jurumun ke k'a sɔrɔ o ma cira Musa ta sariya* lɔn, olugu bena halaki, nka kiti tena tige o kan ka kapa ni o sariya ye. Minw be jurumun ke k'a sɔrɔ o ka cira Musa ta sariya lɔn, kiti bena tige olugu kan ka kapa ni o sariya ye. ¹³ Sabu minw be sariya ta kumaw lamɔn dɔrɔn, Ala tena olugu le jate mɔgɔ terenninw ye; minw be sariya sira tagama, Ala bena olugu le jate mɔgɔ terenninw ye.

¹⁴ Ayiwa, siya were mɔgɔw minw te cira Musa ta sariya lɔn, ni olugu be sariya sira tagama o yere ma, hali ni o te o sariya lɔn, a be i n'a fɔ o yere ka sariya dɔ ke o yere ye. ¹⁵ O b'a yira o cogo ra ko cira Musa ta sariya ka ci minw fɔ, ko o sebenin lo o jusukun na. O hakiri b'a yira o ra, o jusukun be o sɔsɔ tuma dɔw ra, walama o yere be jo di o yere ma tuma dɔw ra.

^a1.17 Nin kuma fɔra Habakuki 2.4.

¹⁶ Ayiwa, ne ka ko minw fɔ, o bɛɛ bɛna yira lon dɔ, lon min na Ala bɛna a fɔ Yesu Kirisita ye ko a ye mɔgɔw ta ko dogoninw kiti tige; ne ka Kibaro Diman* min waajuri kɛ, a bɛna kɛ ka kaɲa ni o le ye.

Ala bɛ Yahudiyaw jaraki

¹⁷ Ayiwa, Yahudiya tɔgɔ bɛ ele ra, ele bɛ i jigi la cira Musa ta sariya* kan, ka i yɛrɛ bonya ko i ye Ala ta mɔgɔ ye. ¹⁸ Ele ka Ala sago lɔn; i bɛ se ka kopuman lɔn k'a kɛ, sabu i karanna sariya ra. ¹⁹ I b'a jate i yɛrɛ kɔnɔ ko tɔw fiyenna, ko ele le bɛ sira yira olugu ra, ani ko tɔw bɛ dibi ra, ko ele le bɛ o bla yeelen na. ²⁰ I ko tɔw ye kolɔnbariw ni denmisɛnw ye, ko ele le ye olugu ta karanfa ye; sabu i lanin b'a ra ko i ka can sira lɔnniya bɛɛ lɔn cira Musa ta sariya ra.

²¹ Ayiwa, ne ko: ele min bɛ tɔw karan, mun kosɔn ele tɛ i yɛrɛ karan? Ele min bɛ waajuri kɛ ko mɔgɔ kana sonyari kɛ, ele yɛrɛ bɛ sonyari kɛ! ²² Ele min b'a fɔ ko mɔgɔ kana jɛnɛya kɛ, ele yɛrɛ bɛ jɛnɛya kɛ! Ele min ko i bɛ jo haramuya, ele yɛrɛ bɛ fɛnw sonya josɔnyɔrɔw ra! ²³ I bɛ i yɛrɛ bonya ko i ka sariya lɔn, nka i bɛ sariya cɛn, ka Ala tɔgɔ cɛn. ²⁴ Sabu a sebera Kitabu kɔnɔ, ko: «Aw Yahudiyaw le kosɔn siya wɛrɛ mɔgɔw* bɛ Ala tɔgɔ cɛnna^b.»

Kenesigiri kɔrɔ ye min ye

²⁵ Can lo, nafa bɛ kenesigiri ra, ni i kɔni bɛ sariya sira tagama. Nka ni i bɛ sariya cɛnna, o tuma i ta kenesigiri ye fu le ye. ²⁶ Mɔgɔ min ma kenesigi, ni o tigi bɛ sariya sira tagama, yala Ala tɛna o tigi jate i n'a fɔ a kenesiginin lo wa? ²⁷ Mɔgɔ min ma kenesigi, ni o bɛ sariya sira tagama, yala o tigi tɛna kiti ben ele kan wa, ele min bɛ sariya cɛn, k'a sɔrɔ sariya sebenin bɛ i boro, i kenesigira fana? ²⁸ Ayiwa, mɔgɔw ɲa bɛ min ye i ra, o le tɛ i kɛ Yahudiyaw yɛrɛyɛrɛ ye; nɔ min fana bɛ kɛ mɔgɔ farikolo ra, o tɛ kenesigiri yɛrɛ ye. ²⁹ Nka Yahudiyaya bɛ lɔn mɔgɔ jusukun le ra. Nin Saninman* bɛ min kɛ mɔgɔ jusukun na, o le ye kenesigiri yɛrɛ ye; min bɛ kɛ ka kaɲa ni sariya ye o tɛ. O Yahudiya ta tandori tɛ bɔ mɔgɔ ra, a bɛ sɔrɔ Ala le fɛ.

Ala ye kankelentigi le ye

3 ¹ Ayiwa, ni a bɛ o cogo ra, Yahudiyaya nafa ye juman le ye tuun? Walama kenesigiri ɲaci ye juman ye? ² Ayiwa, nafa b'a ra yɛrɛ le cogo caman na. A fɔlɔ, Ala ka a ta kuma lase Yahudiyaw le ma. ³ Ayiwa, hali ni a kɛra ko dɔw ma a kan mina, yala olugu ta kanminabariya bɛ se ka Ala ta kankelentigiya cɛn wa? ⁴ Fiyewu, o tɛ se ka kɛ! Hali ni adamadenw bɛɛ ye faninyafɔbagaw le ye, Ala kɔni ye kankelentigi le ye, i n'a fɔ a sebera Kitabu kɔnɔ cogo min na, ko:

«Ele Ala, ni i bɛ kuma, bɛɛ b'a lɔn ko i terennin lo.

Ni o ka i jaraki, nɔ tɛna ye i ra^c.»

⁵ Ayiwa, ni an ta terenbariya bɛ kɛ sababu ye ka Ala ta terenninya yira, o tuma an bɛna mun le fɔ o ra? Yala an bɛna a fɔ le ko jo tɛ Ala fɛ, ni a bɛ dimi an kɔrɔ ka kiti ben an kan wa? Ne bɛ kumana ka kaɲa ni adamadenw ta cogo le ye. ⁶ Fiyewu! Ni Ala tun terennin tɛ, a tun bɛna se ka kiti tige dunɲamɔgɔw kan cogo di?

⁷ Ayiwa, ni ne ta faninya fana bɛ kɛ sababu ye ka Ala ta can yira, ka nɔrɔ la a kan, o tuma mun kosɔn kiti bɛ tige ne kan tuun ko ne ka jurumun kɛ? ⁸ Ayiwa, mun kosɔn an t'a fɔ ko an ye kojugu kɛ, janko kopuman ye bɔ a ra? Dɔw bɛ ne tɔgɔ cɛnna ko ne bɛ mɔgɔw karanna o kuma le ra. O mɔgɔw kɔni tɛna bɔsi Ala ta kiti ma le fiyewu.

Mɔgɔ si terennin tɛ

⁹ Ayiwa, ne bɛna mun le fɔ ka a laban? Yala an Yahudiyaw ka fisa ni mɔgɔ tɔw ye wa? Fiyewu! Ne k'a yira ka ban ko Yahudiyaw o, siya wɛrɛ mɔgɔw* o, o bɛɛ bɛ jurumun fanga kɔrɔ. ¹⁰ I n'a fɔ a sebera Kitabu kɔnɔ cogo min na, ko:

«O mɔgɔ tɛ yi, min terennin lo; hali mɔgɔ kelen.

¹¹ O si tɛ hakiritigi ye, o si tɛ Ala ta jɛnɲɔgɔnya jini.

¹² O bɛɛ ka o kɔ munu Ala ma;

o bɛɛ kɛra ɲacintanw ye.

O si tɛ kopuman kɛ, hali mɔgɔ kelenpe.

¹³ O kandinga ye kaburu dayelenin le ye,

o bɛ o nenden kɛ ka mɔgɔw lafiri.

O darakan ka jugu i ko fɔnfɔnnin бага;

¹⁴ mɔgɔdangakumaw, ani kumagbomanw dɔrɔn le bɛ o da ra.

¹⁵ O sen ka teli mɔgɔfaga fɛ;

¹⁶ ni o bɛ tɛmɛ yɔrɔ o yɔrɔ, cɛnri ni bɔnɔ le bɛ o kɔ;

¹⁷ min ye hera sira ye, o tɛ o lɔn.

^b2.24 Nin kuma fɔra Ezayi 52.5.

^c3.4 Nin kuma fɔra Zaburu 51.6.

¹⁸ O tɛ tagama Alapasiran na fiyewu^d.»

¹⁹ Ayiwa, an k'a lɔn ko cira Musa ta sariya* bɛ fɛn o fɛn fɔ, sariya dira minw ma, a b'a fɔra olugu le ye. O ra kuma tena sɔrɔ mɔɔ si fɛ; dunuɔnamɔɔ bɛɛ jarakinin lo fana Ala ɲa kɔrɔ. ²⁰ O le kosɔn mɔɔ si tena jate mɔɔ terennin ye Ala ɲa kɔrɔ sariya sira tagama sababu ra, sabu sariya b'a yira an na le dɔrɔn ko an ka jurumun ke.

Ala bɛ mɔɔ kisi lanaya le baraka ra

(Galasikaw 2.15,16; 3.8–14,22–29; Efesikaw 2.7–9)

²¹ Ayiwa, sisan Ala bɛ an jate mɔɔ terenninw ye cogo min na, a ka o yira an na, nka sariya* sababu tɛ. Sariya kitabuɔw, ani ciraw ta kitabuɔw tun kɔnna ka o kuma fɔ k'a gbɛya: ²² Ni mɔɔ o mɔɔ ka la Yesu Kirisita* ra, Ala bɛ o tigi jate mɔɔ terennin ye; a tɛ mɔɔ bɔ mɔɔ ra, ²³ sabu mɔɔ bɛɛ ka jurumun ke, o kosɔn mɔɔ si tɛ se ka Ala ta nɔrɔ ye. ²⁴ Nka Ala ka o jate mɔɔ terenninw ye gbansan a ta nɛɛma baraka ra, sabu Yesu Kirisita ka o kunmabɔ o ta jurumun na. ²⁵ Minw lara Yesu ta jori saraka ra, Ala ka ale Yesu le ke olugu ta jurumun sara ye, janko ka a ta terenninya yira. Fɔlɔfɔlɔ, jurumun minw tun kera, a tun ka o muɲu, a ma o hake bɔ o ra. ²⁶ Nka sisan a bɛ mɔɔw jate mɔɔ terenninw ye cogo min na, a ka o yira: minw lara Yesu Kirisita ra, Ala bɛ to a ta terenninya ra, ka olugu jate mɔɔ terenninw ye fana.

²⁷ Ayiwa, an ta yerebonya sababu bɛ min? Sababu si tɛ yi! Mun kosɔn? Sabu ka sariya sira tagama, o tɛ jate, nka lanaya le bɛ jate. ²⁸ O ra, an bɛ se k'a fɔ ko Ala bɛ mɔɔ jate mɔɔ terennin ye lanaya dɔrɔn le baraka ra, cira Musa ta sariya sira tagama sababu tɛ. ²⁹ Yala Ala ye Yahudiyaw dɔrɔn ta Ala le ye wa? A tɛ siya werɛ mɔɔw* fana ta Ala ye wa? Siya tɔw fana ta Ala lo ke! ³⁰ Sabu Ala kelenpe le bɛ yi; ale le bɛ Yahudiyaw jate mɔɔ terenninw ye lanaya baraka ra, ka siya werɛ mɔɔw fana jate mɔɔ terenninw ye o lanaya kelen baraka ra. ³¹ Ayiwa, yala o kɔrɔ ye ko lanaya sababu ra an bɛ cira Musa ta sariya ke fengbansan ye wa? Ɖn-ɔn dɛ! An yere b'a bonya le ka ɲa.

Ibrahim ta lanaya

(Galasikaw 3.6–9,29; Zaburu 32)

4 ¹ Ayiwa, an bɛna mun le fɔ Ibrahim ta ko ra, ale min ye an bɛmace ye adamadenya sira fɛ? Ale ta kera cogo di le? ² Ni Ala tun ka Ibrahim jate mɔɔ terennin ye a ta kewalew le kosɔn, a tun bɛna se ka a yere bonya; nka a tɛ se ka a yere bonya Ala ɲa kɔrɔ. ³ Kitabu ka mun fɔ? A ko: «Ibrahim lara Ala kumakan na, Ala k'a jate mɔɔ terennin ye a ta lanaya kosɔn^e.» ⁴ Aw k'a lɔn ko ni mɔɔ ka baara ke, a ka kan ka sara; nka a bɛ o sara min sɔrɔ, o tɛ di a ma gbansan; a ta baara sara lo. ⁵ Nka ni mɔɔ min ma kewale ke, Ala min bɛ Alapasiranbariw jate mɔɔ terenninw ye, ni a ka la o ra dɔrɔn, Ala bɛ a jate mɔɔ terennin ye a ta lanaya kosɔn. ⁶ Ala bɛ mɔɔ min jate mɔɔ terennin ye, ni a ma kewale ke, Dawuda bɛ o tigi ta hera le lakari, k'a fɔ ko:

⁷ «Ala ka minw ta terenbariyakow yafa o ma, ka o ta jurumun datugu pewu, olugu ta ɲana.

⁸ Matigi Ala tɛ mɔɔ min ta jurumun jate, o tigi ta ɲana^f.»

Kenesigiri tɛ mɔɔ kisi

⁹ Ayiwa, yala minw kenesigira, olugu dɔrɔn le ka kan ka o kɔɲuman sɔrɔ wa, walama kenesigibariw fana ka kan ka a sɔrɔ? An k'a fɔ sisan ko «Ibrahim lara Ala kumakan na, Ala ka a jate mɔɔ terennin ye a ta lanaya kosɔn.» ¹⁰ O kera wagati juman kelen le ra? A kenesiginin kɔ wa, walama sani a ye kenesigi? A ma ke a kenesiginin kɔ dɛ; a kera k'a sɔrɔ a ma kenesigi. ¹¹ O kɔ le, Ibrahim ka kenesigiri sɔrɔ i n'a fɔ tagamasiyen, k'a yira ko Ala ka a jate mɔɔ terennin ye a ta lanaya kosɔn, sani a ye kenesigi. O cogo ra, kenesigibari minw lara Ala ra, ani Ala ka o jate mɔɔ terenninw ye, Ibrahim kera olugu bɛɛ ta bɛmace ye. ¹² O cogo kelen na, minw kenesiginin lo, olugu bɛɛ ta bɛmace lo fana; o kɔrɔ ye ko minw tɛ dan kenesigiri dɔrɔn ma, nka o bɛ tagama lanaya sira kan i n'a fɔ an bɛmace Ibrahim tun k'a ke cogo min na, sani a ye kenesigi.

Ala ta layiri bɛ sɔrɔ lanaya le baraka ra

(Heburuw 11.8–19)

¹³ Ala ka layiri min ta Ibrahim ni a duruja ye ko dunuɲa bɛna ke o ta ye, o layiri ma ta sariya* sira tagama kosɔn; nka Ala ka a jate mɔɔ terennin ye a ta lanaya kosɔn minke, o le k'a to layiri tara a ye. ¹⁴ Ni Ala ta layirifenw bɛ sɔrɔ sariya sira tagama sababu le ra, o tuma kun tɛ lanaya ra tuun, layiri fana tɛ jate tuun. ¹⁵ Sabu sariya bɛ Ala ta dimi le lase an ma dɔrɔn; ni sariya tɛ yɔrɔ min na, sariya cenko fana tɛ yi.

^d3.10–18 Nin kuma fɔra Zaburu 14.1–3; 53.2–4; 5.10; 140.4; 10.7; Ezayi 59.7–8; Zaburu 36.2.

^e4.3 Nin kuma fɔra Damina 15.6.

^f4.8 Nin kuma fɔra Zaburu 32.1–2.

¹⁶O koson Ala ka o layiri ta an ye lanaya le baraka ra, janko a ye ke neema ye min dira an ma gbansan, ka ke Iburahima ta duruja bee ta ye; sariya sira tagamabagaw daman ta te, nka minw lara Ala ra i n'a fo Iburahima, olugu fana ta lo, sabu Iburahima kera an bee bemace le ye, ¹⁷i n'a fo a sebera Kitabu konko cogo min na, ko: «Ne ka i ke siya caman bemace ye.» Ayiwa, an bemace lo Ala na koru, sabu a lara Ala ra, Ala min be suw lakunu, ani min be fendanbariw dan. ¹⁸Ayiwa, hali k'a soro Iburahima jigi tun tigera ka ban, Ala ka min fo a ye, a lara o ra ka a jigi la a kan; o cogo ra a kera «siya caman bemace» ye, i n'a fo Ala tun k'a fo cogo min na ko: «I ta duruja bena caya nin cogo le ra⁸.» ¹⁹Ala ka o fo tuma min na, Iburahima farikolo tun korora ka ban, sabu a si tun be san keme bo. Denworo tuma fana tun temena a muso Saran kan. Nka Iburahima ma o si jate; o ma foyi bo a ta lanaya ra. ²⁰A ma a jigi tige ka sigiya Ala ta layiri ra, nka do le yere farara a ta lanaya kan, fo a ka Ala tando. ²¹Iburahima tun lanin b'a ra yere le jate ko Ala ka fen min layiri ta, ko a be se fana ka o ke. ²²O lanaya le koson «Ala ka a jate mogo terennin ye.» ²³Nka o kuma min sebera ko «Ala ka a jate mogo terennin ye,» o ma sebe Iburahima kelen koson de! ²⁴A sebera an fana koson; Ala min ka an Matigi Yesu lakunu ka bo saya ra, anw minw lara o ra, anw fana be jate mogo terenninw ye Ala na koru. ²⁵Ala k'a to a sara an ta jurumun koson, ka kunu ka bo saya ra, janko an ye jate mogo terenninw ye Ala na koru.

Ala ka hera don an ni a yere ce

(Piyeri folo 1.3–9; Yuhana folo 4.9,10)

5¹O cogo ra Ala ka an jate mogo terenninw ye lanaya baraka ra; sisan a ka hera don an ni ale Ala yere ce an Matigi Yesu Kirisita baraka ra. ²Ale Kirisita* le sababu ra Ala ka o neema ke an ye; an lanin lo a ra, an be an jigi la a kan ka pagari, sabu an jigi b'a kan ko lon do an bena Ala ta koru soro. ³O doron te, hali ni koru ka se an ma, an be pagari o ra; sabu koru le b'a to an be jija lanaya ra. ⁴Ni an be jija, o b'a to an be ke kankelentigiw ye koru ra; ni an kera kankelentigi ye, o le b'a to an jigi be sigi. ⁵Ayiwa, jigi te mogo janfa, sabu Ala k'a ta kanuya caya an jusukun na Nin Saninman* baraka ra, a ka o min di an ma.

⁶Can lo, wagati min an tun ye barakantanw ye, Ala ka wagati min latige, o sera minke, Kirisita sara anw Alanasiranbariw koson. ⁷Mogo ye son ka sa hali mogo terennin koson, o ke man di. A be se ka ke ko mogo do be son k'a ja gbeleya ka sa mogonuman do koson. ⁸Nka Ala be an kanu cogo min na, a ka o yira nin le fe: ka an to jurumun na, Kirisita sara an koson. ⁹Sisan koni Ala ka an jate mogo terenninw ye Yesu jori baraka ra; o ra, sigiya t'a ra, fana ko a bena an kisi Ala ta dimi ma. ¹⁰An tun be Ala juguw le ye, nka Den min bora Ala ra*, Ala ka ben don an ni a yere ce o Den* ta saya baraka ra; o ra, sigiya t'a ra, ko ben donna an ni Ala ce minke, ko an bena kisi Yesu ta panamanya sababu ra. ¹¹Ka fara o kan, an be pagari kosebe Ala ta jennogonya ra an Matigi Yesu Kirisita baraka ra; sisan ale le ka an ni Ala ce ben.

Adama ni Kirisita

(Korentikaw folo 15.21–22,45–49,56–57)

¹²Mogo kelen le sababu ra jurumun donna dununa konko, jurumun k'a to saya fana nana dununa konko; o cogo ra saya sera adamaden bee ma, sabu o bee ka jurumun ke. ¹³Sani Ala ye sariya* di cira Musa ma, jurumun tun be dununa ra ka ban. Nka i n'a fo sariya tun te yi folo, Ala tun te jurumun jate. ¹⁴O bee n'a ta, k'a ta Adama ta wagati ra fo ka na se cira Musa ta wagati ma, saya fanga tun be mogow kan. Hali minw ma Ala ta cifoninw cen i n'a fo Adama k'a cen cogo min na, olugu tun be sa. Min tun ka kan ka na, Adama kera ale tagamasiyen le ye.

¹⁵Nka Ala be neema min di gbansan, o ni Adama ta jurumun te kelen ye. Can lo, mogo caman sara ale kelen ta jurumun koson. Nka Ala ta neema, ani neema min bora mogo kelen fe, Yesu Kirisita, k'a di mogo caman ma, o neema nafa le ka bon. ¹⁶Ala be neema min di gbansan, o no, ani mogo kelen ta jurumun no te se ka suma ni pogon ye. Mogo kelen ta jurumun nana ni jarakiri ye, k'a soro Ala ka neema min di gbansan jurumun camanba ko fe, o neema ka an kunmabo, ka an ke mogo terenninw ye. ¹⁷Can lo, mogo kelen ta jurumun le koson saya fanga sera bee ma. Nka minw bee ka Ala ta neemaba soro, Ala ka minw jate mogo terenninw ye, olugu bena panamanyakura ni kuntigiya soro mogo kelen sababu ra, min ye Yesu Kirisita ye; o nafa le ka bon.

¹⁸Ayiwa, mogow bee jarkira cogo min na Adama ta jurumun kelen koson, o cogo kelen na Yesu Kirisita ta kewalepuman kelen koson Ala be mogo bee kunmabo ka panamanya di o ma. ¹⁹Mogo kelenpe ta kanblari sababu ra mogo caman kera jurumunkebagaw ye cogo min na, o cogo ra fana mogo kelenpe ta kanminari koson Ala be mogo caman jate mogo terenninw ye.

²⁰Sariya koni dira, janko k'a yira an na ko an ta jurumun ka ca; nka jurumun cayara yoro min na, Ala ta neema belen cayara o yoro ra ka teme a kan pewu. ²¹An tun be jurumun fanga koru minke, o le ka saya lase mogo bee ma; nka sisan an be neema ta fanga koru minke, o b'a to Ala be an jate mogo terenninw ye, ka panamanya banbari di an ma an Matigi Yesu Kirisita baraka ra.

⁸4.18 Nin kuma fora Damina 15.5.

Lanabaga bɔra jurumun fanga kɔɔ*(Kɔɔsikaw 3.1–10)*

6¹ Ayiwa, an bɛna mun le fɔ sa? Yala o kɔɔ ye ko an ye to ka jurumun ke, janko Ala ta neema ye caya wa? ² Fiyewu! An minw sara ka an sen bɔ jurumun ta ko ra, anw belen be se ka panamanya jurumun na cogo di tuun? ³ An minw be batizera ka ke ni Yesu Kirisita ye jɛnɔɔɔɔɔɔ ra, aw m'a lɔn ko an batizera minke, a be i n'a fɔ an sara ni a ye le wa? ⁴ An batizera minke, a kera i n'a fɔ an sara ni a ye, ani an su donna ni a ye, janko an ye panamanyakura sɔɔ i n'a fɔ Fa Ala ka Yesu Kirisita lakunu ka bɔ saya ra ni a ta se bagaya nɔɔɔman ye cogo min na.

⁵ Can lo, i n'a fɔ an ni ale kera kelen ye a ta saya ra, an bɛna kunu fana a ta jɛnɔɔɔɔɔɔ ra i n'a fɔ a kununa cogo min na. ⁶ An ye nin faamu ka ɲa, ko jogokɔɔ min tun be an na, a kera i n'a fɔ o ni Kirisita* gbɛngbɛna yiri ra ɲɔɔɔn fe ka sa; janko o jogo min tun ye jurumun ye an na, o fanga ye ban, ani an kana to o jurumun fanga kɔɔ tuun. ⁷ Sabu ni mɔɔɔ min sara, o tigi bɔra jurumun ta fanga kɔɔ.

⁸ Ayiwa, i n'a fɔ an ni Kirisita sara ɲɔɔɔn fe, an lanin b'a ra ko an bɛna panamanya, ka ke ni a ye fana. ⁹ An k'a lɔn fana ko Yesu Kirisita kununa ka bɔ saya ra, ko a te sa tuun: saya ta fanga te se a kɔɔ tuun. ¹⁰ A sara sijaga kelenpe ka jurumun ta fanga ban. Nka a kununa ka bɔ saya ra; a be panamanya min na sisan, a be panamanyara Ala le ye. ¹¹ O cogo ra aw fana ye aw yere jate k'a ke i n'a fɔ aw sara ka bɔ jurumun ta fanga kɔɔ; sisan aw be panamanyara Ala le ye Yesu Kirisita ta jɛnɔɔɔɔɔɔ ra.

¹² Ayiwa, aw kana aw farikolo to jurumun boro, ka ke jurumun ta jɔnw ye; aw kana sɔn farikolo negejuguw ma. ¹³ Aw kana aw farikolo yɔɔ si bla jurumun na tuun, ka terenbariyakow ke; nka aw ye aw yere di Ala ma i n'a fɔ mɔɔɔ minw kununa ka bɔ saya ra ka ke mɔɔɔkuraw ye. Aw ye aw farikolo yɔɔɔ be di Ala ma, janko ka terenninya sira tagama. ¹⁴ Jurumun ta fanga tena ke aw kan tuun, sabu aw te sariya ta fanga kɔɔ, aw be neema le kɔɔ.

Lanabaga kera Ala ta jɔn le ye

¹⁵ Ayiwa, yala an ka kan ka to ka jurumun ke, ko sabu an te sariya ta fanga kɔɔ tuun, ko an be neema le kɔɔ wa? Fiyewu! ¹⁶ Aw m'a lɔn ko ni aw be baara kera mɔɔɔ dɔ ye ka aw yere majigi a ye, aw be ke o tigi ta jɔn le ye wa? Ka ke jurumun ta jɔn ye, o laban ye saya le ye; ka ke Ala ta jɔn ye, ka a kan mina, o laban ye terenninya ye. ¹⁷ Nka an ye Ala tando, sabu aw minw tun be jurumun ta jɔnya ra fɔɔfɔɔ, aw karanna can min na, aw sɔnna o ma ni aw jusukun be ye. ¹⁸ Sisan aw bɔra jurumun ta jɔnya ra, ka ke Ala ta jɔnw ye ka tagama terenninya ra. ¹⁹ Ne be nin kumaw fɔra ka kapa ni adamadenya cogo le ye, aw ta hakiri dɔɔɔya kosɔn. Aw tun ka aw farikolo yɔɔɔ bla nɔɔɔninyakow ni juguya ta jɔnya ra kojugu kama cogo min na, o cogo kelen na sisan aw ye aw farikolo yɔɔɔ bla Ala ta jɔnya ra ka panamanya terenninya ra, ani saninyari.

²⁰ Aw tun be jurumun ta jɔnya ra wagati min na, foyi tun te aw jagboya ka Ala ta terenninya sira tagama. ²¹ Nka aw ka mun nafa le sɔɔ o kewalew ra? O laban be maroya le blara aw ra sisan, sabu o kow laban ye saya le ye. ²² Nka sisan aw bɔra jurumun ta jɔnya ra ka ke Ala ta jɔnw ye; aw be nafa min sɔɔ o ra, o ye saninyari ye, a laban fana ye panamanya banbari ye. ²³ Sabu jurumun sara ye saya le ye; nka Ala be neema min di gbansan, o ye panamanya banbari ye, an Matigi Yesu Kirisita ta jɛnɔɔɔɔɔɔ ra.

Lanabaga bɔra sariya ta jɔnya ra*(Efesikaw 5.25–31; Galasikaw 2.19,20)*

7¹ Ayiwa, ne balemaw, ne bɛna min fɔ aw ye, aw ka o lɔn kosebe, sabu aw ka sariya* lɔn. Ka mɔɔɔ to nin na le, a ka kan ka sariya sira tagama. ² A be i n'a fɔ muso furunin; ka kapa ni sariya ye, ni a ce ma sa, a be ce ta furu kɔɔɔ. Nka ni a ce sara, o tuma sariya min tun k'a siri a ce ra, o sariya bɔra a kunna. ³ O kosɔn, ni a tagara sigi ce were kun, k'a sɔɔ a ce ma sa, o b'a fɔ ko a ka jeneya ke. Nka ni a ce sara, o tuma a bɔra sariya fanga kɔɔ; ni a ka sigi ce were kun, a ma jeneya ke.

⁴ Ayiwa, ne balemaw, aw fana ta be ten le. A be i n'a fɔ aw sara sariya ta fan fe, Kirisita* ta saya kosɔn; aw kera a ta ye, janko Ala min k'a lakunu ka bɔ saya ra, aw ye kewalepumanw ke o ye. ⁵ Can lo, an tun be tagama ka kapa ni an yere sago ye tuma min na, sariya tun be ko dɔw yira an na k'a fɔ an ye ko kojugu lo; o be n'a ta, an belen tun b'a fe ka o kow ke. O negejugu tun be an kɔɔɔɔɔsu ka an bla saya sira kan. ⁶ Sisan kɔni an bɔra sariya ta fanga kɔɔ, sabu an tun be o min ta jɔnya ra, a be i n'a fɔ an sara ka bɔ o ta jɔnya ra. O cogo ra an be se ka baara ke Ala ye cogokura ra Nin Saninman* baraka ra; an t'a ke tuun ka kapa ni sirakɔɔ ye, min sebera sariya ra.

Sariya le be jurumun yira

⁷ Ayiwa, an bɛna mun le fɔ sa? Yala o kɔɔ ye ko sariya* le be mɔɔɔ bla jurumun na wa? Fiyewu! Nka sariya le k'a to ne ka ne ta jurumun lɔn. Ka ɲabɔ mɔɔɔ were ta fen fe, ne tun tena o lɔn kojugu ye, ni sariya tun m'a fɔ ko: «I kana ɲabɔ mɔɔɔ borofen fe^h.» ⁸ O cogo ra jurumun ka cogo sɔɔ ka nege suguya be don ne

^h7.7 Nin kuma fɔra Bɔri 20.17; Sariya 5.21.

ra, sariya sababu ra; sabu ni sariya te yi, jurumun ye fen sanin le ye. ⁹Wagati min na ne tun ma sariya lon fɔlɔ, ne tun be panamanya; nka sariya nana wagati min na, jurumun nege ka ne sɔrɔ minke, ¹⁰o kera sababu ye k'a to ne sara. O ra, Ala ka sariya min di janko an ye panamanya sɔrɔ, o ka saya lase ne ma. ¹¹Jurumun ka cogo sɔrɔ ka ne lafiri sariya sababu ra, ka saya lase ne ma o sariya kelen sababu ra fana.

¹²Ayiwa, sariya kɔni saninyanin lo; a ta cifɔninw saninyanin lo, o terennin lo, o ka ni fana. ¹³O tuma sariya min ye fenɔman ye, o le kera sababu ye ka saya lase ne ma wa? Fiyewu! Jurumun le k'a to o fenɔman kera sababu ye ka ne lafiri, ka saya lase ne ma; o kera janko jurumun ye yira k'a gbeya. O cogo ra sariya le sababu ra, jurumun yirara k'a gbeya ko a ka jugu.

Lanabaga sago ni jurumun fanga

¹⁴Ayiwa, an k'a lon ko sariya* bɔra Ala le ra; nka ne kɔni ye adamaden jurumuntɔ le ye, i n'a fɔ mɔgɔ min fiyeerera ka ke jurumun ta jɔn ye. ¹⁵Sabu ne be ko minw ke, ne te o faamu; ne b'a fe ka min ke, ne te o ke fana. Ko minw man di ne ye cɔ, ne be o le ke. ¹⁶Ayiwa, ne t'a fe ka ko minw ke, ni ne be o le kera, o tuma ne sɔnna a ma ko sariya ka ni. ¹⁷O cogo ra, ne be kojugu minw kera, o te ne yere sago ye tuun; jurumun min be ne jusukun na, o le be ne blara o ra. ¹⁸Ne k'a lon ko fenɔman te ne kɔnɔ, i n'a fɔ ne ye adamaden gbansan le ye; sabu ne kɔni b'a fe ka kopuman ke, nka ne te se ka a ke. ¹⁹Ne b'a fe ka kopuman min ke, ne te o ke; nka ne t'a fe ka kojugu min ke, ne be o le ke. ²⁰Ayiwa, ne t'a fe ka ko minw ke, ni ne be o le ke, o tuma o te ne yere sago ye tuun; jurumun min be ne jusukun na, o fanga le be ne blara o ra.

²¹Ne be o sariya fanga ye ne yere kan: ni ne b'a fe ka kopuman ke, kojugu nege le be ne sɔrɔ. ²²Ne jusukun na Ala ta sariya ka di ne ye haali. ²³Nka ne be sariya were ta fanga ye ne yere kan, min be siyen tara ni ne yere sago ta sariya ye; o sariya min be ne kan, o le ka ne ke jurumun ta jɔn ye. ²⁴E! Ne janibagatɔ fle nin ye! O fanga min be ne farikolo bla jurumun na, ka saya lase ne ma, jɔn le bena ne bɔsi ka bɔ o boro sa? ²⁵Ala, baraka, Yesu Kirisita sababu ra; ale le be ne bɔsi.

Ayiwa, o cogo ra, ne jusukun na ne be sɔn Ala ta sariya ma; nka ne farisogo ta fan fe, ne be ke jurumun ta sariya ta jɔn ye.

Lanabaga ani Nin Saninman* sago

(Galasikaw 3.13–14; 5.16–25)

8 ¹Ayiwa, sisan, minw bee be Yesu Kirisita ta jenɔgɔnya ra, Ala tena kiti ben olugu si kan tuun. ²Sabu Nin Saninman* min be panamanya di Yesu Kirisita ta jenɔgɔnya ra, o ta fanga ka ne kisi ka bɔ jurumun ni saya ta fanga ra. ³Cira Musa ta sariya* tun te se ka o ke, sabu an adamadenw baraka ka dɔgɔ. O kosɔn sariya tun te se ka min ke, Ala ka o ke: Den min bɔra Ala ra*, Ala ka o ci ka na; a kera adamaden ye i n'a fɔ an jurumuntɔw. An tun be jurumun fanga min kɔrɔ, a ka a yere di saraka ye ka o fanga cen. ⁴Ala ka o ke, janko an minw te tagama ka kɔna ni an yere sago ye tuun, fɔ Nin Saninman sago, sariya ko an ye min ke, an ye se ka o ke. ⁵Sabu minw be tagama ka kɔna ni o yere sago ye, olugu be miiri o yere diyanyakow le ra. Nka minw be tagama ka kɔna ni Nin Saninman sago ye, olugu be Nin Saninman diyanyakow le ke. ⁶Ka miiri an yere diyanyakow ra, o ye saya ye; nka ka miiri Nin Saninman diyanyakow ra, o ye panamanya ni hera ye. ⁷Sabu minw be miiri o yere sago ra, olugu ye Ala juguw le ye; o te o yere majigi Ala ta sariya ye, o fana te se. ⁸O kosɔn minw be tagama ka kɔna ni o yere sago ye, olugu ko te se ka diya Ala ye fiyewu.

⁹Aw kɔni, aw te tagama ka kɔna ni aw yere sago ye; aw be tagama ka kɔna ni Nin Saninman sago le ye; sabu Ala Nin be aw kɔnɔ. Ni Kirisita* ta Nin te mɔgɔ min kɔnɔ, o tigi te Kirisita ta ye. ¹⁰Ni Kirisita be aw kɔnɔ, aw farikolo kɔni bena sa lon dɔ jurumun kosɔn; nka aw nin bena panamanya, sabu Ala ka aw jate mɔgɔ terenninw ye. ¹¹Ala min ka Yesu lakunu ka bɔ saya ra, ni o ta Nin Saninman siginin be aw kɔnɔ, o tuma, min ka Kirisita lakunu ka bɔ saya ra, o bena aw farikolo sataw fana panamanya a ta Nin Saninman baraka ra, o min siginin be aw kɔnɔ.

¹²O le kosɔn ne balemaw, juru min be an na, o te an yere farisogo ta juru ye tuun, min be a to an be panamanya ka kɔna ni an yere sago ye. ¹³Sabu ni aw be tagama ka kɔna ni aw yere sago ye, aw bena sa; nka ni aw ka aw farikolo ta kewalejuguw faga Nin Saninman baraka ra, o tuma aw bena panamanya. ¹⁴Sabu minw bee be tagama ka kɔna ni Ala Nin Saninman sago ye, olugu bee ye Ala denw ye. ¹⁵Sabu aw ka Nin Saninman min sɔrɔ, ale te aw ke jɔn ye, k'a to aw ye to ka siran tuun. Nka o Nin Saninman be aw ke Ala denw le ye; ale baraka le ra an be Ala wele ni kanba ye, k'a fɔ ko: «An Fa!» ¹⁶Nin Saninman yere be seereya ke ka ben ni an yere nin ta seereya ye, ko an kera Ala denw ye. ¹⁷Ayiwa, ni an kera Ala denw ye, o tuma a ka fen minw layiri ta an ye, an bena o sɔrɔ fana. An bena o fen minw sɔrɔ, an ni Kirisita le bena o sɔrɔ jɔgɔn fe; sabu ni an be tɔrɔ ni a ye, an bena bonya sɔrɔ ni a ye fana.

Lanabaga ta jigiyi

(Yuhana 10.27–30)

¹⁸Ne b'a jate ko tɔrɔ min be an kan sisan, o te se ka suma ni sini ta bonya ye hali dɔnnin, Ala bena o bonya min yira an na.

¹⁹ Ala bena a ta denw ta bonya yira lon min na, danfenw bɛɛ kɔrɔtɔnin be o lon makɔnɔna. ²⁰ Sabu Ala ta danfenw bɛɛ kera pacintanw ye. A tun man di o ye ka ke ten, nka Ala yere le ka o ke; o bɛɛ n'a ta, jigiya be yi hali bi. ²¹ Sabu lon dɔ, Ala bena a ta danfenw bɛɛ bɔ saya ta jɔnya ra; Ala denw kera o yere ta ye bonya min kama, o bena dɔ sɔrɔ o ra.

²² An k'a lɔn ko fɔ ka na se bi ma, danfenw bɛɛ be ɲunana tɔrɔ boro, i n'a fɔ muso lasiritɔ min b'a fe ka jigi. ²³ Nka olugu dɔrɔn te; Nin Saninman* dira an minw ma, ka ke i n'a fɔ Ala ta nɛɛma fɔlɔ, anw fana be ɲunana an yere kɔnɔ. Lon min Ala bena an ke a ta denw ye ka an farikolo bɔ jɔnya ra pewu, an be o lon le makɔnɔna. ²⁴ Sabu an kisira, nka an ta kisiri ye jigiya le ye. Nka i ɲa be jigiya min na, o te jigiya ye tuun. I ɲa lara fen min kan ka ban, yala o ye jigiya dama le ye tuun wa? ²⁵ Nka i n'a fɔ an ɲa te fen min na, an jigi be o kan, an be muɲu ka a kɔnɔ.

²⁶ O cogo ra, Nin Saninman fana be an deme an ta barakantanya kosɔn; sabu an ka kan ka Ala daari cogo min na, an yere te o lɔn. Nka Nin Saninman kɔni be Ala daari an ye ni ɲunakanw ye, minw te se ka lakari. ²⁷ O ra, Ala min be mɔgɔ jusukunnakow bɛɛ lɔn, ale be Nin Saninman ta miiriyaw lɔn; sabu Nin Saninman be daariri ke Ala ta mɔgɔ saninmanw ye ka kaɲa ni Ala sago le ye.

Ala ta kanuyaba

²⁸ An k'a lɔn ko mɔgɔ minw be Ala kanu, ani Ala ka o wele ka kaɲa ni a ta latige ye, ko ni fen o fen ka olugu sɔrɔ, Ala b'a to o bɛɛ laban be ke kopuman le ye olugu ta fan fe. ²⁹ Ala kɔnna ka minw panawoloma ka o ke a ta mɔgɔw ye, a ka olugu ta ko latige ka bla, ka olugu ke i n'a fɔ Den* min bɔra ale Ala ra, janko o Den ye ke fɔlɔ ye a balemaw caman ce ra. ³⁰ A ka minw ta ko latige ka bla, a ka olugu wele fana; a ka minw wele, a ka olugu jate mɔgɔ terenninw ye fana; a ka minw jate mɔgɔ terenninw ye, a ka nɔrɔ la olugu kan fana.

³¹ Ayiwa, an bena mun le fɔ nin ko ra sa? Ni Ala be an fe, jɔn le be se ka wuri an kama? ³² Den min bɔra Ala yere ra, a ma o bɔsi saya ma, nka a k'a di saraka ye an bɛɛ kosɔn; mun le bena a bari ka fen bɛɛ di an ma o Den sababu ra? ³³ Jɔn le be se ka Ala ta mɔgɔ panawolomaninw jaraki sa? Sabu Ala yere le ka o jate mɔgɔ terenninw ye. ³⁴ O kosɔn jɔn le bena o jaraki? Sabu Yesu Kirisita sara; o dɔrɔn te, a kununa ka bɔ saya ra; a siginin be Ala kininboroyanfan fe, a be Ala daari an ye. ³⁵ Jɔn le be se ka an faran ka bɔ Kirisita* ta kanuya ra sa? Nagban te se, siranya te se, tɔrɔ te se, kɔngɔ te se, fagantanya te se, farati te se, fagari te se, foyi le te se! ³⁶ I n'a fɔ a sebera Kitabu kɔnɔ cogo min na, ko:

«Ala, ele le kosɔn, o be an fagayɔrɔ ɲinina lon o lon;

o be an jate i ko saga minw blara fagari kamaⁱ.»

³⁷ Nka o tɔrɔw bɛɛ ra anw le ye sesɔrɔbagaw ye ka teme bɛɛ kan, an kanubaga Ala baraka ra. ³⁸ Ne lara a ra, hali sigiya t'a ra, ko saya o, panamanya o, melekew o, jinaw o, setigi werew o, sisan ta fenw o, fen nataw o, ³⁹ sankolokɔnfenw ta fangaw o, dugukolokanfɛnw ta fangaw o, ko danfen si le te se ka an faran ka bɔ Ala ta kanuya ra, a ka o kanuya min yira an na an Matigi Yesu Kirisita baraka ra.

Ala ka Izirayelimɔgɔw panawoloma

(Galasikaw 4.22–31)

9 ¹ Ne be can le fɔra, faninya te, sabu ne be Kirisita* ta le ye; ne k'a lɔn ne jusukun na fana Nin Saninman* baraka ra, ko ne be can le fɔra. ² Nanasisiba le be ne kan, ne jusukun fana tɔrɔnɔn lo tuma bɛɛ ne balema Izirayelimɔgɔw kosɔn. ³ Sabu hali ni ne tun dangara olugu nɔ ra, ka faran ka bɔ Kirisita ta jɛɲɔgɔnya ra, janko olugu ye o jɛɲɔgɔnya sɔrɔ ka kisi, ne tun be sɔn o ma. ⁴ Olugu le ye Izirayelimɔgɔw ye; Ala ka olugu le ke a ta mɔgɔw ye, ka nɔrɔ la o kan, ka jɛɲɔgɔnya don ni o ye, ka a ta cifɔninw ani a batocogo yira o ra, ka layiriw ta o ye. ⁵ Olugu le bɔra an bemaw ra. Adamadenya sira fe, Kirisita bɔra olugu le ra; ale le be fen bɛɛ kunna; Ala lo, min ka kan ka tando tuma bɛɛ. Amina.

⁶ Ayiwa, o kɔrɔ te ko Ala ta kuma kera fengbansan ye de! Sabu minw bɛɛ bɔra Izirayeli* ta duruja ra, o bɛɛ le ma ke Izirayelidenw yerere ye. ⁷ Minw bɛɛ bɔra Iburahima ra, olugu bɛɛ le fana te Iburahima ta denw yerere ye. Sabu Ala k'a fɔ Iburahima ye ko: «I ta duruja bena bɔ Isiyaka le ra!» ⁸ Ayiwa, o kɔrɔ ye ko den minw worora adamaden baraka ra, olugu le te jate Ala denw ye; minw worora Ala ta layiri sababu ra, olugu le be jate Ala ta duruja ye. ⁹ Ala ka layiri ta ka kuma min fɔ, o fle nin ye, ko: «Ne bena sekɔ ka na san were ɲɔgɔntumasi; o tuma Saran bena dence sɔrɔ^k.»

¹⁰ Ayiwa, a ma dan Saran ta ma, nka Rebeka ta fana kera ten; ale ka flaninw kɔnɔ ta an bemace Isiyaka fe. ¹¹ O wagati ra, k'a sɔrɔ denw tun ma woro ban, o ma kopuman ke, o ma kojugu ke, Ala kumana Rebeka fe, janko a tun b'a fe ka min panawoloma ka kaɲa ni a ta latige ye, o le ye ke, a kana ke mɔgɔ kewale baraka ra, nka a ye ke ka kaɲa ni ale Ala yere sago le ye. ¹² Ala k'a fɔ Rebeka ye ko: «Kɔrɔcɛman le bena ke dɔgɔcɛman ta jɔn ye,» i n'a fɔ a sebera Kitabu kɔnɔ cogo min na, ko:

ⁱ8.36 Nin kuma fɔra Zaburu 44.23.

^j9.7 Nin kuma fɔra Damina 21.12.

^k9.9 Nin kuma fɔra Damina 18.10–14.

¹³ «Ne ka Yakuba kanu, ka ban Esawu ra^l.»

Ala ka siya were mɔgɔw fana janawoloma

¹⁴ Ayiwa, an bena mun le fɔ sa? Yala terenbariya be Ala ta kow ra wa? Fiyewu! ¹⁵ Sabu Ala ko cira Musa ma ko: «Ni ne b'a fe ka makari mɔgɔ min na, ne be makari o tigi ra; ni ne ko ne be hina min na, ne be hina o tigi ra fana^m.» ¹⁶ O cogo ra, mɔgɔ sago, walama mɔgɔ ta baara te se k'a to Ala ye hina i ra; Ala yere le be se ka hina mɔgɔ ra. ¹⁷ Kitabu kɔnɔ, Ala k'a fɔ Farawona ye ko: «Ne ka ele sigi masaya ra, ka ele ke sababu ye ka ne ta se bagaya yira, janko ne tɔgɔ ye fɔ dugukolo yɔrɔ be raⁿ.» ¹⁸ O kosɔn ni Ala b'a fe ka hina min na, a be hina o ra; ni a b'a fe ka min jusukun gbeleya, a be o jusukun gbeleya fana.

¹⁹ Dɔw bena a fɔ ko: «O tuma mun kosɔn Ala be mɔgɔw jaraki tuun? Jɔn be se ka ban a sago ma?» ²⁰ Ayiwa, ele min be o fɔ, ele adamaden gbansan, ele ye mun le ye ko ele be Ala sɔsɔ? Yala bɔgɔdaga be se k'a fɔ dagalalagabaga ma wa, ko: «Mun kosɔn i ka ne lalaga tan?» ²¹ Yala dagalalagabaga ta le te bɔgɔ ye wa? A be se ka o bɔgɔ kelen ke ka daga sɔngɔgbelen dɔ lalaga, ani ka daga gbansan dɔ fana lalaga.

²² Ayiwa, Ala tun b'a fe ka a ta dimi ni a ta se bagaya yira minke, o kosɔn minw ka a ta dimi lawuri, a ka olugu ta kewalejuguw sɔnmina ka muɔu o kɔrɔ kosebe; o mɔgɔw blara halakiri le kama. ²³ Ayiwa, a hinara minw na ka o laben ka bla bonya kama, ni a ko a be a ta bonya la olugu kan, k'a caya, aw be se ka mun le fɔ o ra? ²⁴ Ala ka anw le wele; a ma an wele ka bɔ Yahudiyaw dɔrɔn le ce ra de, a ka an wele ka bɔ siya were mɔgɔw* ra fana. ²⁵ A ka o le fɔ cira Oze ta kitabu kɔnɔ, ko:

«Mɔgɔ minw tun te ne ta siya ye,
ne bena olugu le wele ko «ne ta siya.»
Minw tun te ne ta mɔgɔ kanuninw ye,
ne bena olugu wele ko «ne ta mɔgɔ kanuninw.»

²⁶ A tun fɔra o ye yɔrɔ min na ko o te «Ala ta mɔgɔw» ye,
o yɔrɔ yere ra o bena wele ko «Ala janaman yere ta denw^o.» »

²⁷ Cira Ezayi fana perenna k'a fɔ Izirayelimɔgɔw ta ko ra, ko:
«Hali ni Izirayelimɔgɔw cayara ka ke i ko kɔgɔjida kenken,
o be ra mɔgɔ dama dama le bena kisi.

²⁸ Sabu Matigi ka kiti min latige, a bena o kiti tige jooa jooa dunuɔnamɔgɔw kan^p.»

²⁹ Cira Ezayi tun k'a fɔ fana ko:
«Ni Fangatigi Ala tun ma makari an na ka duruja dɔ to an ye,
an tun bena ban pewu i ko Sodɔmukaw,
an tun bena ke i ko Gomɔrikaw le^q.»

Terenninya te sɔrɔ sariya sababu ra

(Rɔmukaw 3.19–29; Galasikaw 3.8–14,21–29)

³⁰ Ayiwa, an bena mun le fɔ sa? Siya were mɔgɔ* minw tun te terenninya sira jinina, Ala ka olugu jate mɔgɔ terenninw ye; o ka o terenninya sɔrɔ lanaya sababu ra. ³¹ K'a sɔrɔ Izirayelimɔgɔw, olugu minw tun be terenninya jinina sariya sababu ra, olugu ma o sɔrɔ. ³² Mun kosɔn? Sabu Izirayelimɔgɔw m'a jini lanaya sababu ra, nka o k'a jini o yere ta kewalew le sababu ra. O sen talonna kabakuru le ra ka ben. ³³ I n'a fɔ a sebera Kitabu kɔnɔ cogo min na, ko:

«A fle, ne be sentalon kabakuru dɔ bla Siyɔn,
min bena ke dɔw kunnacen sababu ye.

Nka ni mɔgɔ min ka a jigi la a kan, Ala tena o tigi janfa fiyewu^f!»

10 ¹ Ayiwa, ne balemaw, ne be min fe ni ne jusukun be ye, ani ne be Ala daarira min na ne ta siya Izirayelimɔgɔw ta ko ra, o ye ko o ye kisi. ² Sabu ne be nin seereya ke, ko o cesirinin lo Ala ko ra, nka hakiri te o fe. ³ Ala be mɔgɔ jate mɔgɔ terennin ye cogo min na, o ma o faamu. O b'a fe ka ke mɔgɔ terenninw ye o yere ta kewalew le sababu ra. O ra, Ala be mɔgɔ jate mɔgɔ terennin ye sira min fe, o ma sɔn o ma.

⁴ Kirisita* le kera sariya* laban ye, janko ni mɔgɔ minw be ka la ale ra, Ala ye olugu jate mɔgɔ terenninw ye.

^l9.11–13 Nin kuma fɔra Damina 25.23; Malaki 1.2–3.

^m9.15 Nin kuma fɔra Bɔri 33.19.

ⁿ9.17 Nin kuma fɔra Bɔri 9.16.

^o9.26 Nin kuma fɔra Oze 2.1–3; 2.25.

^p9.27–28 Nin kuma fɔra Ezayi 10.22–23.

^q9.29 Nin kuma fɔra Ezayi 1.9.

^r9.33 Nin kuma fɔra Ezayi 28.16.

Ni mɔgɔ min ka la Matigi ra o be kisi

⁵ Ayiwa, mɔgɔ be se ka jate mɔgɔ terennin ye sariya* sababu ra cogo min na, cira Musa ka o fɔ; a ko: «Ni mɔgɔ min ka se ka nin kow sira tagama, o tigi be kisi o sababu ra^s.» ⁶ Mɔgɔ be se ka jate mɔgɔ terennin ye lanaya sababu ra cogo min na, o fɔra, ko: «I kana a fɔ i yere kɔnɔ ko: «Ɔn le bena yelen ka taga sankolo ra an ye?» (O kɔrɔ ye ko ka Kirisita* lajigi.) ⁷ Walama ko: «Ɔn le bena jigi dugukolo jukɔrɔ an ye?» (O kɔrɔ ye ko ka Kirisita lawuri ka bɔ saya ra.)» ⁸ O kuma be mun le fɔ sa? A ko: «Kuma be i kerɛ fe, a be i da ra, a be i jusukun na fana.» O kuma ye lanaya ta kuma le ye, an be min waajuri kera mɔgɔw ye. ⁹ Ni i k'a fɔ i da ra ko Yesu le ye Matigi ye, ani ka la a ra i jusukun na ko Ala k'a lakunu ka bɔ saya ra, i be kisi. ¹⁰ Sabu ka la Yesu ra i jusukun na, o le b'a to Ala be i jate mɔgɔ terennin ye; k'a fɔ i da ra, o le b'a to i be kisiri sɔrɔ. ¹¹ Sabu a sebera Kitabu kɔnɔ ko: «Ni mɔgɔ o mɔgɔ ka la Matigi ra, Ala tena o tigi janfa fiyewu^t.» ¹² O kosɔn Yahudiyaw o, siya were mɔgɔw* o, dɔ ma bɔ dɔ ra; Matigi kelenpe le be o beɛ kunna, ani minw beɛ be a tɔgɔ wele, a be kopuman ke olugu beɛ ye k'a caya. ¹³ Sabu a sebera ko: «Ni mɔgɔ o mɔgɔ ka Matigi tɔgɔ wele, o tigi be kisi^u.»

¹⁴ Nka o bena a tɔgɔ wele cogo di, ni o ma la a ra? O bena la a ra cogo di, ni o ma a ko mɛn? O bena a ko mɛn cogo di, ni mɔgɔ ma a waajuri ke? ¹⁵ Mɔgɔ bena a waajuri ke cogo di, ni mɔgɔ ma ci a kama? I n'a fɔ a sebera Kitabu kɔnɔ cogo min na, ko: «Minw be na ni kibaro dimanw ye, olugu nacogo ka ni^v.» ¹⁶ Nka o beɛ n'a ta, mɔgɔw beɛ ma sɔn Kibaro Diman* ma. O kosɔn cira Ezayi k'a fɔ ko: «Matigi, jɔntigi le sɔnna ka la an ta waajuri kumaw ra^w?»

¹⁷ Ayiwa, an be waajuri min lamɛn, lanaya be sɔrɔ o le fe; o waajuri bɔra Kirisita ta kuma le ra.

¹⁸ Ayiwa, ne ko: Yala Izirayelimɔgɔw ma o waajuri mɛn le wa? O k'a mɛn ke! Sabu a sebera ko:

«O kumakan sera dugukolo fan beɛ ra;
o ta kumaw sera fɔ dunuɔa danw na^x.»

¹⁹ Ayiwa, ne be pininkari ke tuun, ko: Yala Izirayelimɔgɔw ma o faamu le wa? Cira Musa kɔnna k'a fɔ ko:

«Aw tɛ siya min jatera,

ne bena a to o celiya ye aw mina;

aw be siya min flera hakirintan ye,

ne bena a to o dimi ye aw mina^y.»

²⁰ O kɔ, cira Ezayi fana k'a ja gbeleya k'a fɔ ko:

«Mɔgɔ minw tun tɛ ne yɔrɔninina, olugu ka ne ye;

minw tun tɛ miirira ne ta ko ra, ne ka ne yere yira olugu le ra^z.»

²¹ Nka Izirayelimɔgɔw ta ko ra, a ko:

«Ne ka ne boro lɔ tere kururu beɛ

siya murutinin ni siya bannin dɔ le ye^a.»

Ala ma ban Izirayelimɔgɔw ra

11 ¹ Ayiwa, ni a be ten o, o kɔrɔ ye ko Ala banna a ta mɔgɔw, Izirayelimɔgɔw ra wa? Fiyewu! Sabu ne fana ye Izirayeliden le ye, ne bɔra Iburahima ta duruja ra, Boniyaminu ta gba ra. ² Ala kɔnna ka a ta mɔgɔ minw janawoloma ka o ke a ta ye, a ma ban olugu ra. Cira Iliya^b ka kuma min fɔ Izirayelimɔgɔw kama Ala ja kɔrɔ, Kitabu ka min fɔ o ko ra, aw ma o lɔn wa? ³ A ko: «Matigi, o ka i ta ciraw faga, ka i ta sarakajenifenw* cici. Ne kelenpe le tora; o b'a fe ka ne fana faga^c.» ⁴ Nka Ala ka a jaabi cogo di? A ko: «I kelen ma to; ne ka mɔgɔ waga wolonfla le mara ne yere ye. Olugu si ma o kinbiri gban Baali* kɔrɔ ka a bato^d.» ⁵ O cogo ra fana, an be wagati min na sisan, Izirayelimɔgɔw tɔ fitini be yi, Matigi ka minw janawoloma ka kapa ni a ta neɛma ye. ⁶ Ayiwa, ni Ala ka o janawoloma ka kapa ni a ta neɛma ye, o cogo ra o yere ta kewalew nɔ tɛ tuun; ni o tɛ, Ala ta neɛma tena ke neɛma ye tuun.

⁷ Ayiwa, o kɔrɔ le ye di? Izirayelimɔgɔw tun be min pinina, o ma o sɔrɔ; Ala ka minw janawoloma, olugu le ka o sɔrɔ. Tɔw jusukun gbeleyara. ⁸ I n'a fɔ a sebera Kitabu kɔnɔ cogo min na, ko:

«Ala ka o hakiri lasunɔgɔ,

^s10.5 Nin kuma fɔra Sarakalasebagaw 18.5.

^t10.11 Nin kuma fɔra Ezayi 28.16.

^u10.13 Nin kuma fɔra Yoweli 3.5.

^v10.15 Nin kuma fɔra Ezayi 52.7.

^w10.16 Nin kuma fɔra Ezayi 53.1.

^x10.18 Nin kuma fɔra Zaburu 19.5.

^y10.19 Nin kuma fɔra Sariya 32.21.

^z10.20 Nin kuma fɔra Ezayi 65.1.

^a10.21 Nin kuma fɔra Ezayi 65.2.

^b11.2 Iliya: Dɔw b'a fɔ a ma ko Eli.

^c11.3 Nin kuma fɔra Masacew fɔlɔ 19.10,14.

^d11.4 Nin kuma fɔra Masacew fɔlɔ 19.18.

janko o kana yeri ke,
ani o kana menni ke o toro ra.
A kera ten le fɔ ka na se bi ma^e.»

⁹Dawuda fana ko:

«Ala y'a to o ta domunibaw ye ke jan ye ka o mina,
ka ke jɔ ye ka o mina, ka ke o ben sababu ye;
o ye ke o ta kojugu sara ye.

¹⁰Ala ye o jaw ye fin, o kana yeri ke tuun;
ka sege la o kan, o kɔ kurunin ye to wagati bee.^f»

Ala ka min ke siya were mɔgɔw ye

(Matiyu 21.40–43; Efesikaw 2.7–13)

¹¹Ayiwa, ne ko: Izirayelimɔgɔw talonna minke, yala o benna pewu le wa? Fiyewu! Nka o ta firiri kera sababu ye k'a to siya were mɔgɔw* ka kisiri sɔɔ, janko olugu celiya ye ke o ra. ¹²Ayiwa, ni Izirayelimɔgɔw ta firiri kera nafa ye dunɔnamɔgɔw fe o, ani o majigira minke, ni o kera, nafa ye siya were mɔgɔw fe, o tuma ni o bee nana yeɛma ka na Ala fe, o tena ke koba ye ka teme a tɔ bee kan wa?

¹³Ne be nin fɔra sisan aw siya were mɔgɔw* le ye. Ala ka ne ke siya were mɔgɔw ta ciraden* ye, ne fana be nagari o baara kosɔn, ¹⁴janko ni a be se ka ke, o celiya ye ke ne ta siyamɔgɔw ra, ka ke sababu ye k'a to dɔw ye kisi. ¹⁵Sabu Ala ka o bla kere fe minke, ni o kera, sababu ye ka ben don dunɔnamɔgɔw ni Ala ce, o tuma ni Ala nana o bla o nɔ ra do? O bena ke koba le ye, ka ke i ko suw le kununa ka bɔ saya ra.

¹⁶Ni burukun fɔɔ dira Ala ma saraka ye, a tɔ bee le be saninya. Ni yiri liliw saninyanin lo, a borow fana saninyanin lo. ¹⁷Ayiwa, Izirayelimɔgɔw, minw ye oliviye panaman yiriborow ye, ni Ala ka o yiriboro dɔw tigetige ka ele nɔɔ o nɔ ra, ele siya were* mɔgɔ min ye kongo oliviye yiriboro ye, ni Ala k'a to ele ka nafa sɔɔ oliviye panaman liliw na, k'a to o yiri ji ye ele baro, ¹⁸ele kana waso yiri panaman ta borow ma. Ni i be waso, i ka kan k'a lɔn ko ele le ma liliw mina; nka liliw le ka ele mina.

¹⁹I bena a fɔ ko: «O yiriborow ma tige ka bɔ yi, janko ne le ye nɔɔ o nɔ ra wa?» ²⁰Can lo! Olugu tigera ka bɔ yi o ta lanabariya le kosɔn, ele nɔɔra o nɔ ra i ta lanaya kosɔn. O kosɔn ele kana waso, nka siran Ala ja! ²¹Sabu ni Ala ma yiriboro panaman to yi, a tena ele fana to yi. ²²Aw y'a fle, Ala ta numanya ni a ta fariya be yira cogo min na. Minw be bɔ a ta sira kan, a ta fariya be se olugu le ma, nka Ala ta numanya be ele kan, ni i kɔni ka to a ta numanya ra. Ni o te, ele fana bena tige ka bɔ yi. ²³Ni Izirayelimɔgɔw fana ka bɔ o ta lanabariya sira kan, Ala bena o nɔɔ o nɔɔra ra; sabu se be Ala ye ka o nɔɔ kura ye tuun. ²⁴Ele tigera ka bɔ kongo oliviye yiri ra, ka na ele nɔɔ oliviye panaman yiri ra, k'a sɔɔ aw te yiri suguya kelen ye! Olugu minw ta yiri lo, olugu nɔɔ tena diya belen wa?

Izirayelimɔgɔ tɔw ta kisiri ko

²⁵Ayiwa, ne balemaw, ne b'a fe aw ye nin gundo lɔn, janko aw kana aw yere jate hakiritigiw ye ka teme tɔw kan. Izirayelimɔgɔ dɔw jusukun gbeyara, fɔ Ala ka siya were mɔgɔ* minw panawoloma, olugu bee ye don fɔɔ. ²⁶O cogo ra Izirayeli bee bena kisi, i n'a fɔ a sebera cogo min na, ko:

«Kisibaga* bena bɔ Siyɔn,
a bena Yakuba ta denw ta terenbariya bɔ o ra.

²⁷Ne bena o jenɔgɔnya le don ni o ye,
ni ne ka na o ta jurumunw bɔ o kunna tuma min na^g.»

²⁸Ayiwa, Izirayelimɔgɔw ma sɔn Kibaro Diman* ma minke, o ra o kera Ala juguw ye, janko aw ye o nafa sɔɔ. Nka ka kɔna ni Ala ta panawolomari ye, Ala be o kanu a ta layiri taninw kosɔn o bemaw ye. ²⁹Sabu Ala be fen minw di, a te sekɔ ka o mina tuun; a te mɔgɔ wele, ka sekɔ ka ban o tigi ra tuun. ³⁰Fɔɔfɔɔ aw tun te Ala kan mina; Izirayelimɔgɔw nana ban Kibaro Diman ma minke, o kera sababu ye k'a to Ala hinara aw ra. ³¹O cogo ra, olugu le ka Ala kan bla, janko Ala ye hina aw ra; Ala hinara aw ra cogo min na, a bena hina olugu fana ra ten. ³²Sabu Ala ka mɔgɔw bee to o ta kanminabariya ra, ka na hina o bee ra.

Ala ta sebayaba

³³E! Can ra, Ala ta fentigiya, ani a ta hakiritigiya, ani a ta lɔnniya dunya te se ka lɔn! A ta kolatigeninw ka bon ka teme adamaden hakiri dan kan! A ta siraw te se ka lɔn! ³⁴I n'a fɔ a sebera cogo min na, ko:

«Jɔn le ka Matigi Ala ta miiriya lɔn?

Jɔn le kera a ladibaga ye?

³⁵Jɔn le kɔnna ka fen di Ala ma, ka n'a fɔ ko ale ta juru b'a ra^h?»

^e11.8 Nin kuma fɔra Sariya 29.3; Ezayi 6.10.

^f11.10 Nin kuma fɔra Zaburu 69.23–24.

^g11.27 Nin kuma fɔra Ezayi 59.20–21.

^h11.35 Nin kuma fɔra Ayuba 41.3.

³⁶Fen bɛɛ bɔra ale le ra, fen bɛɛ bɛ a nɔ ra ale le baraka ra, fen bɛɛ bɛ ale le ta ye; a ka kan ni bonya ye wagati bɛɛ, ani tuma bɛɛ! Amina.

Lanabaga ta tagamacogokura

12¹Ayiwa, ne balemaw, i n'a fɔ Ala ka o ɲumanyaba ke an ye, o kosɔn ne bɛ aw daari ko aw ye aw yere farikolo di Ala ma, i ko saraka panaman, ani saraka saninman, saraka min ka di Ala ye; o le fana ye batorisɔbe ye. ²Aw kana aw ta koketaw kapa ni nin dunupamɔgɔw ta ye. Nka aw y'a to Ala yere ye miiriyakura don aw hakiri ra, ka aw yeɛma; o cogo ra, Ala bɛ min fɛ, min ka ɲi, min ka di a ye, min dafanin lo, aw bɛna o faamu.

Lanabagaw ka kan ka jen ka baara ke

(Korentikaw fɔlɔ 12.12–27; Efesikaw 4.1–16)

³Ala ka nɛɛma min ke ne ye, o nɛɛma baraka ra ne b'a fɔ aw bɛɛ kelen kelen ye ko Ala ka aw ke min ye, aw kana aw yere jate ka tɛmɛ o kan; aw ye yeremajigiya don aw yere ra. Ala ka se min di aw ma aw ta lanaya kosɔn, aw ye aw ta kow ke ka kapa ni o le ye. ⁴Farikolo kelen le bɛ an fɛ, nka a yɔrɔw ka ca. An farikolo yɔrɔ si ni si ta baara tɛ kelen ye fana. ⁵O cogo kelen na, anw lanabagaw ka ca, nka an bɛɛ kera farikolo kelen ye Kirisita* ta jenɲogɔnya ra; an bɛɛ sirira ɲogɔn na, ka ke ɲogɔn farikolo yɔrɔ dɔ ye. ⁶Nka an ninɲogɔw tɛ kelen ye ka kapa ni Ala ta nɛɛma dinin ye an ma. O kosɔn ni Ala bɛ kuma don min da ra ka mɔgɔw waaju, o tigi ye o ke ka kapa ni lanaya ye. ⁷Ni dɔ ta kera baara ye, o tigi ye o baara ke. Ni min ta kera karan ye, o tigi ye mɔgɔw karan. ⁸Ni min ta kera ka mɔgɔw ja gbeɛya, o tigi ye o ke. Min bɛ mɔgɔw sɔn, o tigi ye a boro labla ka o ke. Ni min kera mɔgɔw ɲamɔgɔ ye, o tigi ye o ke ka ɲa. Min bɛ ɲanibagatɔw demɛ, o tigi ye o ke ni ɲagari ye.

Lanabagaw ka kan ka tagama kanuya ra

⁹Aw ta ɲogɔnkanu kana ke ni flankafuya ye. Aw ye kojugu haramuya. Aw ye nɔrɔ koɲuman le ra kosebɛ. ¹⁰Aw ye ɲogɔn kanu kosebɛ i ko balemaw. A ye ke bɛɛ jusu ra ko ale le ka kan ka kɔn ka tɔw bonya. ¹¹Aw ye aw yere cesiri baara ra, aw kana ke salibagatɔw ye. Aw ye baara ke Matigi ye ni aw jusukun bɛɛ ye. ¹²Jigiya min bɛ aw fɛ, aw ye ɲagari o kosɔn. Aw ye tɔrɔw muɲu; aw ye jija Aladaari ra.

¹³Ala ta mɔgɔ minw mako bɛ demeri na, aw ye olugu demɛ. Aw ye jija ka lonanw ladon. ¹⁴Minw bɛ aw tɔrɔw, aw ye dugawu ke olugu ye; aw ye dugawu le ke, aw kana mɔgɔ danga. ¹⁵Minw bɛ ɲagari, aw ye ɲagari ni olugu ye; minw bɛ kasi, aw ye kasi ni olugu ye. ¹⁶Aw ye bɛn kelen ma. Aw kana miiri kobabaw ma ka aw yere bonya, aw ye sɔn yeremajigiya le ma. Aw kana aw yere jate ko aw ye hakiritigiw ye.

¹⁷Ni mɔgɔ dɔ ka kojugu ke aw ra, aw kana o juru sara ni kojugu dɔ were ye. Aw ye jija ka koɲuman ke bɛɛ ye. ¹⁸Ni a kɔni ka dan aw ma, aw ye aw seko bɛɛ ke k'a to hera ye ke aw ni mɔgɔ bɛɛ cɛ. ¹⁹Ne balema kanuninw, aw yere kana aw yere dimibɔ; aw y'a to Ala ma. Sabu a sebera Kitabu kɔnɔ, ko: «Ne le bɛna hake bɔ, ne le bɛna kojugu juru sara. Matigi Ala ko tenⁱ.» ²⁰Ala ta Kuma ko fana, ko: «Ni kɔngɔ bɛ i jugu ra, domuni di a ma; ni minlɔgɔtɔ b'a ra, ji di a ma. Ni i bɛ o kera, a bɛ i ko i bɛ takami le cɛra ka o ke a kun na^j.» ²¹I kana a to kojugu ye se i ra. Nka jija ka koɲuman ke ka se sɔrɔ kojugu kan.

Lanabagaw ka kan ka koro fagamaw ye

(Piyeri fɔlɔ 2.13–17)

13¹Ayiwa, mɔgɔ bɛɛ ka kan ka koro fagamaw ye; sabu fanga tɛ yi, ni min ma bɔ Ala ra. Fagama minw sigira, Ala le ka olugu sigi. ²O kosɔn mɔgɔ min bɛ ban fagamaw ta ma, o tigi banna Ala ta Kuma le ma. Minw fana bɛ ban fagamaw ta ma, olugu bɛna kiti le lase o yere ma. ³Ni i bɛ koɲuman ke, i sirankun tɛ fagamaw ɲa. Ni i bɛ kojugu ke, o le b'a to i bɛ siran fagamaw ɲa. Ni i t'a fɛ ka siran fagamaw ɲa, o tuma i ye koɲuman ke; ni i ka koɲuman ke, o bɛna i tando. ⁴Fagamaw bɛ baara min kera, o bɛ o kera Ala le ye, aw ta ɲa kosɔn. Ni i bɛ kojugu ke, o tuma i ka kan ka siran o ɲa, sabu maramafen min bɛ o boro, o tɛ o boro gbansan. O bɛ Ala ta baara le ra; o bɛ Ala dimibɔ kojugukebaga ra, ka a ta kojugu hake bɔ o ra. ⁵O kosɔn aw ka kan ka koro fagamaw ye; o bɛ se ka tɔrɔw min lase an ma, a kana ke o ɲasiran dɔrɔn kosɔn, nka aw yere ka kan ka a lɔn aw jusukun na ko ka koro o ye, ko o ka ɲi.

⁶O le kosɔn fana aw bɛ ninsɔngɔ sara. Sabu fagama minw bɛ o baara kera, Ala le ka olugu bla o baara ra, ko o y'a ke ka ɲa. ⁷Ayiwa, mɔgɔ bɛɛ kelen kelen ka kan ni min ye, aw ye o ke o ye. Aw ka kan ka ninsɔngɔ sara min ye, aw ye a sara o ye. Aw ka kan ka wusugu sara min ye, aw ye a sara o ye. Aw ka kan ka siran min ɲa, aw ye siran o ɲa. Min ka kan ni bonya ye, aw ye o bonya.

ⁱ12.19 Nin kuma fɔra Sariya 32.35.

^j12.20 Nin kuma fɔra Zanaw 25.21–22.

Ka tagama kanuya ra*(Matiyu 22.35–40; Yuhana fɔlɔ 3.11–23)*

⁸ Ayiwa, ne balemaw, ni ɲɔɲɔnkanu tɛ, mɔɲɔ si ta juru wɛrɛ kana kɛ aw ra; sabu ni mɔɲɔ min bɛ mɔɲɔ tɔw kanu, o tigi ka Ala ta sariya bɛɛ le dafa. ⁹ Sabu ci minw fɔra ko: «I kana jeneya kɛ, i kana mɔɲɔ faga, i kana sonyari kɛ, i kana ɲabɔ mɔɲɔ borofɛn fɛ,» ani a tɔw bɛɛ, o kumaw bɛɛ bɛ nin kuma kelen le kɔɲɔ ko: «I ka kan ka i mɔɲɔɲɔɲɔn kanu i ko i yɛrɛ^k.» ¹⁰ Ni i bɛ i mɔɲɔɲɔɲɔn kanu, i tɛ kojugu kɛ a ra. O kosɔn ni i bɛ tɔw kanu, i ka Ala ta sariya* bɛɛ le dafa.

Ka dibirakow dabra

¹¹ Ayiwa, aw ka kan ka o kuma jate, sabu an bɛ wagatigbelen min na sisan, aw yɛrɛ ka o lɔn. Aw kunutuma sera ka bɔ sunɔɲɔ ra, sabu kisiri yɔɲɔ ka surun an na sisan ka tɛmɛ an ta lanaya daminawagati kan. ¹² Ne balemaw, su janfara dɛ! Dugugbɛ surunyara. Kewalejugu minw bɛ kɛ dibi ra, an ye o dabra pewu, ka an yɛrɛ labɛn ka tagama yeelen le ra. ¹³ An ye an tagamacogo teren, k'a gbɛ i n'a fɔ an bɛ kow kɛ tere fɛ cogo min na. An ye an yɛrɛ kɔɲɔsi domuniba dama tɛmeninw ma, ani dɔɲɔɲɔya, ani jatɔya, ani marobariyako dama tɛmeninw, ani keremisɛnw, ani ɲangboya. ¹⁴ Aw ye Matigi Yesu Kirisita ta cogo don aw yɛrɛ ra i ko derege; aw kana miiri aw farisogo ta negerakow ra, ko aw bɛ farisogo diyanyakow kɛ.

Lanabagaw ka kan ka ɲɔɲɔn ta ko muɲu*(Korentikaw fɔlɔ 4.3–5; 8.1–13; 10.23–33)*

14 ¹ Ne balemaw, aw ra minw baraka ka dɔɲɔ lanaya ra, aw ye sɔn olugu ma; aw kana o ta miiriya sɔɲɔ. ² Dɔ fɛ, domunifɛn bɛɛ bɛ se ka domu; nka dɔ baraka ka dɔɲɔ lanaya ra minke, ale bɛ nankɔrafɛnw dɔɲɔn le domu. ³ Min bɛ domunifɛn bɛɛ domu, ale kana a mɔɲɔɲɔɲɔn mafiyɛnya, ko mun kosɔn a tɛ fɛn bɛɛ domu; min tɛ domunifɛn bɛɛ domu, ale fana kana a mɔɲɔɲɔɲɔn jaraki, ko mun kosɔn a bɛ fɛn bɛɛ domu; sabu Ala sɔnna a ma. ⁴ Ele ye ɲɔn ye, ko ele bɛ mɔɲɔ wɛrɛ ta baarden jaraki? Ni a lɔra o, walama ni a benna o, o ye a matigice ta ko le ye. A fana bɛna teren, sabu se bɛ Matigi Ala ye ka baraka don a ra.

⁵ Ayiwa, mɔɲɔ dɔ bɛ yi, ale bɛ lonw bɔ ɲɔɲɔn na, nka dɔ wɛrɛ fɛ lonw bɛɛ ka kan. Miiriya min bɛ min fɛ, o ye to ni o ye, sigiya kana kɛ a fɛ. ⁶ Min bɛ lonw bɔ ɲɔɲɔn na, ale bɛ o kɛ ka Matigi le bonya. Min bɛ domunifɛn bɛɛ domu, ale bɛ o kɛ ka Matigi le bonya, sabu a bɛ baraka la Ala ye; min fana tɛ domunifɛn bɛɛ domu, ale bɛ o kɛ ka Matigi le bonya, sabu ale fana bɛ baraka la Ala ye.

⁷ An si tɛ panamanya an yɛrɛ ye, an si tɛ sa fana an yɛrɛ ye. ⁸ Ni an bɛ panamanya, an bɛ panamanya Matigi le ye; ni an bɛ sa, an bɛ sa Matigi le ye. O kosɔn ni an ɲanaman lo o, ni an sara o, an ye Matigi ta le ye.

⁹ Kirisita* sara, ka kunu ka bɔ saya ra, janko ka kɛ suw ni ɲanamanw bɛɛ Matigi ye. ¹⁰ Ayiwa, mun kosɔn ele bɛ i balema jaraki? Mun kosɔn ele fana bɛ i balema mafiyɛnya? K'a sɔɲɔ an bɛɛ le bɛna taga lɔ Ala ɲa kɔɲɔ, a bɛ an ta kiti tige. ¹¹ Sabu a sebera Kitabu kɔɲɔ, ko:

«Matigi ko:

«Ne bɛ kari ko sigiya t'a ra, ko ne le ye Ala ɲanaman ye;
adamadenw bɛɛ bɛna o kinbiri gban ne le kɔɲɔ,
bɛɛ da bɛna ne tando¹.»

¹² O cogo ra, an bɛɛ kelen kelen bɛna taga an yɛrɛ ta ɲafɔ Ala ɲa kɔɲɔ lon dɔ.

Lanabaga man kan ka a balema kunnacɛn*(Korentikaw fɔlɔ 8.1–13)*

¹³ O kosɔn an kana ɲɔɲɔn jaraki tuun. Nka aw ye jija k'a to aw kana foyi kɛ min bɛ se ka kɛ sababu ye ka aw balema dɔ bla kojugu ra, walama ka a kunnacɛn. ¹⁴ An Matigi Yesu baraka ra, ne kɔni k'a lɔn k'a gbɛya, ani ne lanin b'a ra ko domunifɛn tɛ yi min ma saninya. Ni mɔɲɔ min ka domunifɛn jate ko a saninyanin tɛ, a saninyanin tɛ o tigi le fɛ. ¹⁵ Ni ele bɛ fɛn min domu, ni o bɛ kɛ sababu ye ka i balema jusu kasi, o tuma i ma kanuya sira tagama. Kirisita* sara o balema min kosɔn, i kana a to i ta domunifɛn ye kɛ sababu ye ka o lafiri. ¹⁶ Aw b'a jate ko fɛn min ka ɲi, o man kan ka kɛ sababu ye k'a to mɔɲɔw ye aw tɔɲɔɲɔɲɔ fɔ. ¹⁷ Ala ta Masaya* kun tɛ domuni ni minni ye; nka a kun ye Nin Saninman* ta terenninya ni a ta jususuma ni a ta ɲagari le ye. ¹⁸ Mɔɲɔ min bɛ baara kɛ Kirisita ye ni o miiriya ye, o tigi ko ka di Ala ye; mɔɲɔw fana bɛ a tɔɲɔɲɔɲɔ fɔ.

¹⁹ O le kosɔn, fɛn min bɛ na ni hera ye, ka an bɛɛ kelen kelen lataga ɲa lanaya ra, an ye jija ka o le ɲini. ²⁰ Ala ka min kɛ i balema ye, i kana o cɛn domunifɛn kosɔn. Can lo, domunifɛn bɛɛ ka ɲi; nka ni a domuko bɛ kɛ sababu ye ka i balema bla kojugu ra, o man ɲi. ²¹ O kosɔn ni i tɛ sogo ɲimi, ni i tɛ duven min, fɛn o fɛn bɛ se ka kɛ sababu ye ka i balema dɔ bla jurumun na, ni i bɛ se ka o fɛnw bɛɛ ye ka o to yi, o ka ɲi. ²² Ayiwa, aw ta miiriya ye min ye o ko ra, o ye to aw yɛrɛ ni Ala cɛ. Mɔɲɔ min bɛ domunifɛn jate fɛnɲuman ye, ka a domu, hali a tɛ sigiya a jusukun na, o tigi ta ɲana. ²³ Nka ni i bɛ fɛn dɔ domu k'a sɔɲɔ sigiya bɛ ele yɛrɛ

^k13.9 Nin kuma fɔra Bɔri 20.13–17; Sariya 5.17–21; Sarakalasebagaw 19.18.

¹14.11 Nin kuma fɔra Ezayi 45.23.

jusukun na o ko ra, ele jarakinin lo, sabu i be ko ke k'a sɔɔ ele yere ma la a ra ko a bennin lo. Ni i be ko o ko ke k'a sɔɔ i yere ma la a ra ko a bennin lo, o ye jurumun le ye.

Lanabaga barakantanw demecogo

15¹ Anw minw baraka ka bon lanaya ra, an ye sɔn barakantanw ma ni o ta barakantanya ye; an kana an yere diyanyakow ke. ² An ye an mɔgɔɔgɔn diyanyakow le ke, a ta na kama, janko a baraka ye bonya lanaya ra. ³ Sabu hali Kirisita* ma a yere diyanyakow ke. Nka a kera i n'a fɔ min sebera Kitabu kɔnɔ, ko: «I mafiyenyabagaw be mafiyenyarikuma minw fɔ i ma, o kumaw be ben ne le kan^m.» ⁴ Kuma minw bee sebera Kitabu kɔnɔ kakɔɔ, o sebera le ka an karan mupuri ra, ka an jusu saaro, janko an ye jigi sɔɔ. ⁵ Mupuri tigi Ala, ani jususaaro tigi Ala y'a to aw ye ben kelen ma, ka kapa ni Yesu Kirisita ta miiriya ye. ⁶ Ni o kera, aw bee be jen ka aw kan ke kelen ye, ka Ala bonya, min ye an Matigi Yesu Kirisita Fa ye.

Yesu Kirisita nana mɔgɔw bee kosɔn

(Efesikaw 2.11–19)

⁷ Kirisita* sɔnna aw ma cogo min na, aw fana ye sɔn ɔgɔn ma ten; o le be bonya la Ala tɔgɔ kan. ⁸ Ne b'a fɔ aw ye ko Kirisita kera Yahudiyaw ta baaraden ye, janko Ala tun ka layiri minw ta o bemaw ye, a ye o dafa, k'a yira ko ni Ala ka min fɔ, a be o ke. ⁹ A nana minke, o kosɔn siya were mɔgɔw* fana be Ala bonya Ala ta makari kosɔn, i n'a fɔ a sebera Kitabu kɔnɔ cogo min na, ko:

«O kosɔn ne bena i tɔgɔ tando siya were mɔgɔw ce ra,
ka dɔnkiriw la ka i tɔgɔ bonyaⁿ.»

¹⁰ A sebera fana tuun ko:

«Aw siya were mɔgɔw, aw ye pagari ni Ala ta mɔgɔw ye^o!»

¹¹ A sebera fana tuun ko:

«Aw siya were mɔgɔw, aw bee ye Matigi tando;
dunɔnamɔgɔw bee ye a tando^p!»

¹² Cira Ezayi fana ko:

«Mɔgɔ dɔ bena bɔ Yese ta duruja ra;
a bena ke siya tɔw bee kunna,
a bena ke siya were mɔgɔw jigiya ye^q.»

¹³ Ayiwa, ne balemaw, jigi tugubaga Ala ye aw fa pagari ni jususuma ra, lanaya baraka ra, janko aw jigi ye bonya kosebe Nin Saninman* baraka ra.

Pɔli ta baarakecogo

(Korentikaw flanan 10.13–18)

¹⁴ Ne balemaw, ne yere lara a ra ko aw kɔni, aw ta miiriya ye kopuman le ye; lonniya suguya bee be aw fe, aw be se ka ɔgɔn ladi fana. ¹⁵ O bee n'a ta, ne ta sebe yɔɔ dɔw ra, ne ka ne yere ja gbeleya ka ko dɔw fɔ aw ye, janko ka aw hakiri jigi; ne ka o ke, sabu Ala ka baraka don ne ra ka o baara karifa ne ma. ¹⁶ A ka ne ke Yesu Kirisita ta baaraden ye aw siya were mɔgɔw* ce ra. Ala ka baara min di ne ma, ne be o ke i ko Ala ta sarakalasebaga*, ka Kibaro Diman* fɔ, janko aw siya were mɔgɔw* ko ye diya Ala ye, ka ke Ala ta ye, ka bla danna Ala ye, Nin Saninman* baraka ra. ¹⁷ O kosɔn ne be baara min kera Ala ye, ne be se ka ne yere tando o ra Yesu Kirisita ta jenɔgɔnya ra. ¹⁸ Sabu ne tena sɔn ka fen si fɔ, fɔ ne ka min ke Yesu Kirisita sababu ra, k'a to aw siya were mɔgɔw ye sɔn Ala ma; a ka o ke ne ta kuma ni ne ta kewalew le sababu ra, ¹⁹ ani tagamasiyenw, ani kabakow, ani Ala Nin Saninman ta sebagaya. O cogo le ra, ne ka Kirisita* ta Kibaro Diman fɔ yɔɔ bee, k'a damina Zeruzalemu ni a laminiw na, ka taga se fɔ Iliri jamana ra. ²⁰ Kirisita tɔgɔ ma deri ka fɔ yɔɔ min na, ne tun t'a fe ka Kibaro Diman fɔ yɔɔ were ni o yɔɔ te, janko ne kana taga baara ke mɔgɔ were ta baara nɔ ra. ²¹ I n'a fɔ min sebera Kitabu kɔnɔ, ko:

«A tɔgɔ tun ma fɔ minw ye, olugu le bena a ye;
minw tun ma a ko men, olugu le bena a lon^f.»

Pɔli tun b'a fe ka taga Rɔmu

²² Ayiwa, o baaraw bee le ka ne bari tuma caman ka taga aw fe yi.

²³ Nka sisan ne ta baara banna yan mara ra. Kabini san caman ne tun b'a fe ka taga aw fe yi; ²⁴ ne b'a fe ka teme ka aw fle, ne tagatɔ Esipani jamana ra. Ni ne ka aw lɔgɔrake dɔɔnin, aw bena ne deme ka ne lase ne

^m15.3 Nin kuma fɔra Zaburu 69.10.

ⁿ15.9 Nin kuma fɔra Samawilu flanan 22.50; Zaburu 18.50.

^o15.10 Nin kuma fɔra Sariya 32.43.

^p15.11 Nin kuma fɔra Zaburu 117.1.

^q15.12 Nin kuma fɔra Ezayi 11.10.

^f15.21 Nin kuma fɔra Ezayi 52.15.

tagayɔɔ ra. ²⁵Sisan ne be tagara Zeruzalemu ka taga lanabagaw ta cira ko janabo. ²⁶Sabu Masedoni jamana ni Akayi jamana lanabagaw k'a latige o yere ma ka o boro ke ɲɔɔn kan, ka Yahudiya lanabaga fagantanw deme Zeruzalemu. ²⁷Olugu yere le ka o ko latige. Nka can ra, o ta koketa tun lo fana; sabu Ala ka neema min ke Yahudiya lanabagaw ye, ni olugu siya were mɔɔw* ka dɔ sɔɔ o ra, a ka kan fana olugu ye Yahudiya lanabagaw deme ni o borofenw ye. ²⁸Ni o kow janabɔra, ni ne tagara o wari di, ne tagato Esipari, ne bena teme aw fe yi. ²⁹Ne tagato aw fe yi, ne k'a lon ko ne bena taga ni Kirisita* ta barakaba ye.

³⁰Ayiwa, ne balemaw, ne be aw daari an Matigi Yesu Kirisita tɔɔ koson, ani Nin Saninman* ta kanuya koson, ko aw ye to ka Ala daari ne ye, ka ne deme ne ta kere ra; ³¹janko ne ye bɔsi Zude jamana lanabariw boro, ani ne be tagara wari min di lanabagaw ma Zeruzalemu, o ye o mina ni jagari ye. ³²Ni Ala ka o ke, ne ni jagari le bena se aw fe yi; ne bena nenekiriyoɔ sɔɔ aw fe yi doonin fana. ³³Hera tigi Ala ye ke ni aw bee ye. Amina.

Pɔli ta fori

16 ¹Ayiwa, ne be an balemamuso Febe tɔɔɲuman fo aw ye; Sankere lanabagaw ta jenkuɔ* demɛbaga dɔ lo. ²Ni a ka se aw fe yi, aw y'a minako ja, an Matigi ta jenɲɔɔnya koson, k'a bonya i n'a fo Ala ta mɔɔ ka kan ka bonya cogo min na. Ni a mako ka lo fen o fen na, aw y'a deme o ra, sabu a ka balema caman deme, ka ne yere deme.

³Aw ye Pirisili ni Akila fo; ne baarakeɲɔɔnw lo, Yesu Kirisita ta baara ra. ⁴Olugu le ka ne kisi, k'a ke fo o yere nin tun be jini ka to a ra; ne kelen le te o waleɲumanlon, nka siya were mɔɔw* lanabagaw ta jenkuɔw bee lo.

⁵Lanabaga minw be ɲɔɔn lajen o ta so, aw ye olugu fana fo.

Aw ye ne balemace kanunin Epayineti fo, min ye Azi jamana mɔɔ folo ye ka la Kirisita* ra.

⁶Aw ye Mariyamu fo, ale min ka baaragbelɛn caman ke aw ye.

⁷Aw ye Andoronikusi ni Zuniyasi fo. Ne siyaɲɔɔn Yahudiya dɔw lo; an tun be kaso ra fana ɲɔɔn fe. Mɔɔw be olugu fana jate kosebe ciradenw* ce ra. O lara Yesu ra ne ja.

⁸Aw ye Anpiliyasi fo; ne balema kanunin lo Matigi ta jenɲɔɔnya ra.

⁹Aw ye Uribeni fo; ne baarakeɲɔɔn lo Kirisita ta baara ra.

Aw ye ne balema kanunin Sitakisi fo.

¹⁰Aw ye Apelesi fo; ale tɔɔɔra Kirisita tɔɔ koson, nka a ta lanaya ma bo a no ra.

Aw ye Aritobuli ta somɔɔw fo.

¹¹Aw ye Herodiyon fo; ne siyaɲɔɔn Yahudiya dɔ lo.

Aw ye Narisili ta somɔɔw fo, olugu minw be Matigi ta jenɲɔɔnya ra.

¹²Aw ye Tirifeni ni Tirifozi fo, o balemamuso fla minw jijanin be Matigi ta baara ra.

Aw ye an balemamuso kanunin Perisidi fo; ale ka baara ke Matigi ye kosebe.

¹³Aw ye Rufusi fo; Matigi ta mɔɔ janaman lo. Aw ye a bamuso fo; ne fana bamuso lo.

¹⁴Aw ye Asenkiriti fo, ani Filegon, ani Erimesi, ani Patorobasi, ani Herimasi, ani balema minw bee be ni o ye.

¹⁵Aw ye Filologi fo, ani Zuli; ka Nere ni a balemamuso fo, ka Olenpi fo, ani lanabaga minw bee be ni o ye.

¹⁶Aw ye ɲɔɔn fo ni kanuyafori saninman ye.

Kirisita ta lanabagaw bee be aw fo.

Pɔli ta ladiri laban

¹⁷Ne balemaw, ne be aw daari ko mɔɔ minw be lanabagaw faran, ka o kunnacen, aw ye aw yere kɔɔsi o mɔɔw ra. An ka aw karan min na, o te son o ma. Aw ye aw yere mabo o ra! ¹⁸O mɔɔ suguyaw te baara ke an Matigi Yesu Kirisita ye; o be baara ke o yere konɔbara le ye. Mɔɔ minw ma fen faamu lanaya ra, o be olugu nege ni kumadimanw ni mɔɔmalasakumaw ye. ¹⁹Nka aw koni, aw ka Ala kan mina cogo min na, bee ka o lon. O koson ne be jagari aw koson. Ne b'a fe fana ko aw ye ke hakiritigiw ye ka kojuman ke; kojugu no kana ye aw ta kewalew si ra.

²⁰Ayiwa, a tena meen, hera tigi Ala bena Setana ɲɔɔ aw senw kɔɔ.

An Matigi Yesu Kirisita ye neema aw ye.

²¹Ne baarakeɲɔɔn Timote be aw fo; ani ne siyaɲɔɔn Yahudiyaw, minw ye Lusisi, ani Jason, ani Sosipateri ye.

²²Ayiwa, ne Teritusi^s, ne min ka nin letere sebe, ne fana be aw fo Matigi ta jenɲɔɔnya ra.

²³Ne ta jatigice Gayusi be aw fo; yan lanabagaw ta jenkuɔ bee ta jatigice lo fana. Dugu warimarabaga Eratusi be aw fo, ani an balemace Karitusi.

²⁴[An Matigi Yesu Kirisita ye neema aw bee ye. Amina.]

^s16.22 Teritusi le ka nin letere sebe Pɔli ye.

Ala tandori

²⁵ An ye Ala tando, se be ale min ye ka aw baraka bonya ka kaɓa ni Kibaro Diman* ye, ne be min waajuri ke, ka Yesu Kirisita ko fɔ, ka kaɓa ni Ala ta gundo yiranin ye an na; o gundo tun dogonin lo kabini san caman, ²⁶ nka sisan a yirara kene kan ka kaɓa ni ciraw ta kuma fɔninw ye, ani Ala banbari ta kolatigenin. O gundo yirara, janko siyaw beɛ ye Kibaro Diman men, ka sɔn Yesu ma, ka Ala kan mina.

²⁷ Ala kelenpe le ye hakiritigi ye. An ye ale tɔgɔ le tando tuma beɛ, ani wagati beɛ, Yesu Kirisita baraka ra. Amina.